

ROTA

Słyszalne na Litwie na falach krótkich

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m).
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

5-11 września 2024 r., nr 1324

Kościół św. Antoniego z Padwy w Jęczmieniszkach obchodził 100-lecie konsekracji

Świątynię wznieśli mieszkańcy

W niedzielę, 1 września, kościół św. Antoniego z Padwy w Jęczmieniszkach obchodził 100-lecie konsekracji. Uroczyste obchody rozpoczęły się Mszą św., którą celebrował metropolita archidiecezji wileńskiej Gintaras Grušas. Po nabożeństwie na parafian i gości czekał bogaty program uroczystości.

W wydarzeniu wzięła udział posłanka na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė, wicemerk rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, radni Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego Maria Reksć i Waldemar Urban, dyrektor administracji samorządu Władysław Kondratowicz oraz duchowni: ks. dziekan Jurij Vitkovskij, proboszcz parafii w Niemenczynie ks. Arūnas Kesilis oraz proboszcz parafii w Jęczmieniszkach ks. Jarosław Spiridowicz, proboszcz parafii Antanas Paduvietis.

Rita Tamašunienė podziękowała za wzruszające chwile z okazji 100-lecia konsekracji kościoła w Jęczmieniszkach. Życzyła zgranej wspólnocie parafialnej opieki i wstawiennictwa św. Antoniego – patrona tej pięknej świątyni. – Niech każda modlitwa, która

wznosi się z tego miejsca przynosi obfite owoce w życiu wszystkich parafian – życzyła mówczyni.

Fundatorami świątyni byli mieszkańcy Jęczmieniszek, których kosztem ustawiono również ołtarz. Obecnie mieszkają tu ich potomkowie. W swojej 100-letniej historii kościół przeżywał różne perypetie, ale nigdy nie był zamknięty czy wykorzystywany w innych celach niż sakralne. Obecnie działają tu różne wspólnoty parafialne – kółka żywego różańca, czy wspólnota pisma świętego.

Uczestników uroczystości zachwycił koncert, w którym wystąpiły lokalne zespoły, uczniowie Szkoły Muzycznej w Niemenczynie, gitarzysta i wokalista Zbigniew Sinkiewicz oraz Kapela Kawalerów Podwileńskich. Podczas imprezy na uczestników czekały atrakcje dla całej rodziny.

Jubileusz 35-lecia zespołu folklorystycznego „Sużanianka”

Śpiewnik jako zachęta dla młodszych pokoleń

FOT. ARCHIWUM

Sala sużańskiego oddziału Centrum Kultury w Niemenczynie w sobotę, 31 sierpnia, dosłownie pękała w szwach, a powodem tego były obchody jubileuszu 35-lecia działalności zespołu, który jest jednym z najstarszych polskich zespołów folklorystycznych na Wileńszczyźnie. Jest znany nie tylko w swej miejscowości, podstołecznym rejonie, Wileńszczyźnie, ale też na całej Litwie i daleko poza jej granicami.

„Sużanianka” kolejny jubileusz uczciła nie tylko świątecznym koncertem, ale też wydaniem zbiorku polskich piosenek ludowych zebranych od starszych mieszkańców Ziemi Sużańskiej, opracowanych
Dokończenie na s. 20

Ksiądz Eugeniusz Zasztowt budowniczy kościoła w Podborzu

Jak mógł szedł z pomocą ludziom

Ostatnio w „Tygodniku Wileńszczyzny” był artykuł o kościele w Podborzu z okazji 90-lecia jego konsekracji. Pragnę w związku z tym dodać nieco informacji o budowniczym tej świątyni i jednocześnie pierwszym proboszczu parafii Podborze.

Ksiądz Eugeniusz Zasztowt urodził się w 1895 r. W 1913 r. wstąpił do Seminarium Duchownego w Wilnie i w 1919 r. przyjął święcenia kapłańskie z rąk bp. Jerzego Matulewicza w katedrze wileńskiej. Przez rok pracował jako wikariusz w Choroszczy, a w 1920 r. rozpoczął studia na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Po roku przeniósł się na Uniwersytet Warszawski. W 1925 r. skierowany został do Podborza na duszpasterza organizującej się tam parafii. W tej miejscowości właściciel

FOT. ARCHIWUM

folwarku Adam Mickiewicz w 1921 r. testamentalnie zapisał swoją posiadłość Towarzystwu Dobroczynnemu „Dom Serca Jezusowego” w Wilnie, którym kierował ks. Karol Lubianiec. Wolą testatora było też, aby na darowanej nieruchomości zbudowano kościół rzymsko-katolicki i utworzono parafię. Zalecał też, by w parafii był ksiądz narodowości polskiej, gdyż tej narodowości jest miejscowa ludność.

Mieszkańcy szybko zbudowali prowizoryczną kaplicę i 15 VIII
Dokończenie na s. 20

Maksyma tygodnia:

„Nie jesteśmy zbyt młodzi ani zbyt starzy, by odkrywać sens życia i cieszyć się miłością.”

Eleanor Roosevelt

FOT. ARCHIWUM

Niebowskazy

PISANIE

*Jezu który nie brałeś pióra do ręki
nie pochylałeś się nad kartką papieru
nie pisałeś ewangelii*

*dlaczego nie pisze się tak jak się mówi
nie pisze się tak jak się kocha
nie pisze się tak jak się cierpi
nie pisze się tak jak się milczy*

pisze się trochę tak jak nie jest

Ks. Jan Twardowski

ZWIĄZEK POLAKÓW NA LITWIE

Wileński Rejonowy Oddział

- Koło ZPL w Ławaryszkach
- Koło ZPL w Mościszkach
- Koło ZPL w Kowalczykach
- Koło ZPL w Szumsku
- Koło ZPL w Grygajciach
- Koło ZPL w Bujwidzach
- Koło ZPL w Mickunach
- Koło ZPL w Kienie
- Koło ZPL w Rukojniach

zaprasza na Imprezę Dożynkową

„DOŻYŃKI WILEŃSZCZYŻNY”

w niedzielę 8 września 2024 r.

- 12:00 – Msza święta w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach
- 13:30 – początek imprezy na placu przy kościele

W PROGRAMIE:

- Prezentacja wiejskich zagród dożynkowych;
- Podziękowanie dla rolników, gospodyń i gospodarzy zagród;
- Świąteczny koncert zespołów Wileńszczyzny, około godz. 16:00 występ zespołu estradowego „Wiza”

PARTNERZY MEDIALNI:

NASZA GAZETA

TYGODNIK
WILEŃSZCZYŻNY

124.lt

Wiltonetka.lt

WIEŚCI z Wileńszczyzny

„Złoty umysł” w Trokach i Landwarowie

Gra „Złoty umysł” 3 września wróciła do bibliotek w Trokach i Landwarowie. Będzie rozegranych 14 bitew intelektualnych we wtorki o godz. 19.00 w tych bibliotekach. Zakończą się one 3 grudnia. Aby uczestniczyć w tej grze należy stworzyć drużynę od 2 do 9 osób, dać jej nazwę i wybrać kapitana drużyny, który powinien zarejestrować swoją drużynę: w bibliotece w Trokach emailem aptarnavimas@trakubiblioteka lub telefonicznie +370 52855461, w bibliotece w Landwarowie – lentvaris.m.biblioteka@gmail.com albo telefonicznie +37052828334. Gra jest gratisowa.

Pierwsze urodziny Centrum Młodzieżowego w Święcianach

30 sierpnia Centrum Młodzieżowe w Święcianach świętowało swoje pierwsze urodziny. Prócz młodzieży na imprezę zawitali władze rejonu święciańskiego na czele z merem Rimantasem Klipčiusem. Można było zagrać w tenisa stołowego, jak też w różne gry stołowe, napisać własne życzenia, porozmawiać z merem. Nie zabrakło też urodzinowego tortu.

Wystawa malarska Gintasa Banysa

W Centrum Kultury w Szyrwintach można oglądać wystawę malarską Gintasa Banysa pt. „Po tamtej stronie snu”.

Gitas Banys jest kierownikiem dobrze znanej na Litwie grupy rockowej „Pelenai”. Malarstwo jest nieodłączną częścią jego życia. Banys używa różnej techniki malarskiej, lubi eksperymentować. Jego prace malarskie były eksponowane w wielu miastach Litwy, jak też i za granicą: Niemczech, Szwajcarii, USA.

Zaproszenie dla chętnych śpiewania

Chór „Primo Vere”, działający przy Centrum Kultury w Szyrwintach zaprasza do siebie chętnych śpiewania. Repetycje odbywają się we wtorki i czwartki o godz. 20.30 w siedzibie Centrum Kultury. Zaciekawieni tą ofertą powinni zarejestrować się telefonicznie +370 60421679 lub emailem choras.primover@gmail.com. Dziecięcy chór też zaprasza chętnych do śpiewu dzieci w wieku 6-9 lat do swego chóru. Dzieci będą miały lekcje śpiewu, poznają nowych kolegów, będą występowały na różnych koncertach. Także obowiązuje rejestracja pod nr tel. + 370 60421679 lub emailem choras.primover@gmail.com.

Święto w Łabonarach

7 września w Łabonarach (rej. święciański) odbędzie się święto miasteczka. Od godz. 14.00 będzie czynny kiermasz. O godz. 16.00 będzie sprawowana Msza św. w lokalnym kościele pw. Narodzenia NMP. O godz. 17.00 nastąpi uroczyste otwarcie święta a następnie koncert. Swój kunszt artystyczny zaprezentują: zespół muzyki ludowej „Gija” z Uciany, młoda piosenkarka Gabrielė Ruzgaitė, piosenkarz litewskiej estrady Simonas Donskovas, grupa „Tabako”. Po koncercie nad Łabonarami rozbłyszczą fajerwerki. Zostanie rozpalone ognisko, przy którym imprezowicze przedłużą świąteczną wieczornicą. Wszyscy przybyli na imprezę będą częstowani zupą rybną i kaszą. Nie zabraknie atrakcji dla dzieci, m.in. będą mogli pohasać na batutach.

30-lecie firmy „Intersurgical” w Podbrodziu

14 września firma „Intersurgical” działająca w Podbrodziu będzie obchodziła 30 lecie zadołowania się na Litwie. Uroczystość z tej okazji odbędzie się w Podbrodzkim Centrum Kultury. Rozpocznie się o godz. 16.00 koncertem lokalnej orkiestry dętej. Po ich występie nastąpi wręczenie nagród dla pracowników firmy. O godz. 17.30 rozpocznie się kilkugodzinny koncert, podczas którego kolejno wystąpią uczniowie Podbrodzkiej Szkoły Sztuk Pięknych, Akademia Masek, Saulius Prusaitis, Marijonas Mikutavičius i in. Nie zabraknie muzycznych fajerwerków. O godz. 23.00 rozpocznie się dyskoteka, która trwać będzie do 2.00 godz. w nocy.

Założona w 1982 r. firma „Intersurgical” w Wielkiej Brytanii, dziś międzynarodowy producent, specjalizuje się w projektowaniu, produkcji i sprzedaży urządzeń medycznych wspomagających oddychanie, stosowanych w anestezjologii i intensywnej terapii.

Jan Lewicki

Zacieranie pamięci

W Wilnie dobiega końca rekonstrukcja Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich. Dawna Państwowa Biblioteka Eustachego i Emilii Wróblewskich w Wilnie, która od zakończenia wojny i zmiany państwowości i ustroju przez 70 lat nosiła nazwę Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk, w 2009 roku na mocy decyzji prezydium LAN, dzięki zabiegom jej ówczesnego dyrektora, częściowo odzyskała swoją nazwę: na budynku biblioteki uroczystie odsłonięto tablicę informującą, że teraz nosi ona nazwę Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich.

Na frontonie budynku znalazł się napis: „Lietuvos Mokslių Akademijos Vrublevskių Biblioteka”. W 2012 r. placówka świętowała jubileusz stulecia.

Założycielem biblioteki był Tadeusz Wróblewski (1858–1925), znany wileński prawnik i polityk, nadał on jej imię swoich rodziców, Eustachego i Emilii Wróblewskich - to po nich odziedziczył bogatą bibliotekę, którą znacznie powiększył - do 30 tys. tomów.

Wróblewski zarówno skupował księgozbiory i kolekcje bibliofilskie, jak i przyjmował swoje honoraria w postaci książek. Biblioteka była systematycznie powiększana, trafiły do niej bezcenne księgozbiory polskie i obce z obszaru dawnej Rzeczypospolitej oraz Rosji i Prus. Wróblewski był nie tylko właścicielem biblioteki, lecz także kustoszem, później jednak, ze względu na zasobność zbiorów, biblioteka została przekazana w depozyt państwu polskiemu. Należy przypomnieć, że Tadeusz Wróblewski w swoim testamencie przekazał zbiory pod warunkiem, że zostaną one na zawsze w Wilnie.

Po śmierci Tadeusza Wróblewskiego, w 1925 r., bibliotekę upaństwowiono. Powstała Państwowa Biblioteka im. Eustachego i Emilii Wróblewskich w Wilnie. W 1926 r. dla jej potrzeb rząd Rzeczypospolitej Polskiej zakupił pałac Tyszkiewiczów położony u zbiegu ul. Arsenalskiej (obecnie Tadeusza Wróblewskiego) i Zygmuntońskiej. W latach 1928–1929 pałac został przebudowany, od 1930 r. w gmachu biblioteki mieściły się także Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej i Szkoła Nauk Politycznych. W 1939 r. zbiory biblioteczne obejmowały: 163 tys. woluminów, 35 tys. rękopisów, kolekcje numizmatyczne i kartograficzne, galerię malarstwa polskiego i obcego.

Po wkroczeniu do Wilna armii litewskiej w październiku 1939 r. biblioteka Wróblewskich została przejęta przez Republikę Litewską razem z innymi polskimi bibliotekami.

Na rozpoczętą w 2016 roku rekonstrukcję i remont budynków bibliotecznych (też nowego) przeznaczono 15,5 mln euro. Pozwoli to nie tylko przywrócić dość sfaty-

gowanym pomieszczeniom nowe życie, ale też unowocześni warunki przechowywania zbiorów i pracy. Potrzebna i na czas podjęta inicjatywa. Ostatnio z frontonu starego gmachu zdjęto rusztowania. Jest pięknie odnowiony, cieszy oko, jednak... przyćmiewa radość napis na frontonie: „Lietuvos Mokslių Akademijos Biblioteka”. Po „odnowie” zniknął wyraz „Vrublevskių”. Owszem nadal figuruje na ustawionej przy nowym gmachu reklamie, ale na frontonie starego, historycznego budynku go zabrakło. Błąd restauratorów, przypadek... Trochę trudno w to uwierzyć przy tak solidnej robocie. Czyżby kolejny fakt stopniowego, cichego zacierania historii (w Wilnie mamy niejednego tego przykład). Komuś widocznie nie „pasowało” nazwisko nawet tak szlachetnego darczyńcy. Czy dlatego że to był Wróblewski, a nie Žvirblis... Na wszelki wypadek sprawdziłam, czy nie zatarto linii oraz daty – 1931 r. - upamiętnienia wielkiej powodzi z kwietnia 1931 roku. Na szczęście, jest!

Janina Lisiewicz

**„Zmarli przyjaciele nie spoczywają w ziemi,
ale żyją w naszych sercach;
Tak Bóg chciał, abyśmy nigdy nie byli sami...”**

Stajemy dziś w obliczu straty, jaka nas dotknęła.

Pragniemy pożegnać wspaniałego człowieka:

Męża, Ojca, Dziadka, Kolegę, Przyjaciela, Nauczyciela i Wychowawcę.

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że w dniu 2 września 2024 roku,

odszedł do Pana nasz kolega i wieloletni nauczyciel Tadeusz Wincel.

Przyjacielu, każdy z nas będzie nosił swój własny obraz tego, kim byłeś w jego życiu.

Bo niezaprzeczalnie Twoja osoba odcisnęła głębokie piętno na tych, którzy mieli to szczęście, że Cię poznali, że mogli z Tobą żyć i pracować, że mogli się od Ciebie uczyć.

Doświadczając codziennego bycia z Tobą, doświadczaliśmy Twojej dobroci, niesamowitej i jakże wyjątkowej sympatii, życzliwości. Zawsze mogliśmy liczyć na Twoje wsparcie i bezinteresowność, bo przecież nie było dla Ciebie spraw nie do załatwienia.

Dzięki Tobie i Twemu niepowtarzalnemu poczuciu humoru, który nasze twarze rozjaśniał uśmiechem. Anegdota, które opowiadałeś czy żarty, które robiłeś przejdą zapewne do historii naszej szkoły. Będą mieć swoje liczne wersje przekazywane wśród uczniów, których prowadziłeś przez wertepy historii, uczyłeś patriotyzmu i miłości do Ojczyzny oraz języka ojczystego.

Żonie, dzieciom, wnukom oraz bliskim składamy wyrazy współczucia.

Spółeczność Gimnazjum im św. Stanisława Kostki w Podbrzeziu

TYDZIEŃ NA LITWIE

Minister źle obliczyła koszty realizacji programu socjaldemokratów?

Obecna ministra finansów Gintarė Skaistė wyliczyła, że propozycje programowe socjaldemokratów będą kosztować gospodarkę około 2,5 miliarda euro. Na te wyliczenia zareagował przedstawiciel LSDP Gintautas Paluckas, który obliczenia Skaistė nazwał „zawyżoną manipulacją”.

Według niego, w ten sposób koalicja rządząca próbuje przenieść na socjaldemokratów odpowiedzialność za niezrealizowane zobowiązania i wprowadzają w błąd. Jego zdaniem zobowiązania uwzględnione w kwocie podanej przez ministrę, takie jak m.in. indeksacja emerytur, podwyżki wynagrodzeń nauczycieli i reforma służby cywilnej, będą musiały zostać przyjęte przez każdą partię, która wygra nadchodzące wybory, ale wyliczenia ministra są błędne i nie odpowiadają rzeczywistości.

Liczba podróżujących na Białoruś zmniejszyła się pięciokrotnie

Rzecznik prasowy Państwowej Straży Granicznej (VSAT) poinformował, że w ciągu dwóch lat liczba obywateli Litwy podróżujących na Białoruś zmniejszyła się pięciokrotnie. W sierpniu tego roku Litwini przekroczyli granicę z Białorusią 10 tys. razy. W sierpniu zaś

2022 roku liczba ta wynosiła 50 tys., a w sierpniu zeszłego roku 33 tys., przy tym niektórzy podróżowali na Białoruś wielokrotnie. W kwietniu 2022 roku Białoruś wprowadziła tak zwany ruch bezwizowy dla obywateli Litwy. Z tego powodu część obywateli naszego kraju zaczęła częściej przekraczać granicę. Najwięcej wyjazdów na Białoruś odnotowano w lipcu 2022 roku. Obywatele Litwy przekroczyli wtedy granicę z Białorusią ponad 56 tys. razy. Później liczba ta zaczęła spadać. W styczniu ubiegłego roku odnotowano ponad 36 tys. przekroczeń granicy, zaś w grudniu ok. 17 tys. W marcu 2024 roku obywatele Litwy podróżowali na Białoruś już tylko 8 903 razy.

Groźby wysadzenia w powietrze placówek oświatowych

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego policja na początku tego tygodnia otrzymała 29 raportów o otrzymaniu e-maili w języku rosyjskim z groźbami wysadzenia w powietrze placówek edukacyjnych. Jak powiedziała

przedstawicielka policji Revita Janavičiūtė, wszystkie doniesienia pochodziły z Wilna. – Otrzymaliśmy powiadomienia o podłożonych w szkołach ładunkach wybuchowych, podobna sytuacja miała miejsce w zeszłym roku. Wiadomości są w języku rosyjskim, ich prawdziwość nie została potwierdzona – poinformowała Janavičiūtė. Jak stwierdziła, policja wszczęła dochodzenia w sprawie fałszywych doniesień o zagrożeniu publicznym.

Podwyżka nie rozwiąże problemu braku nauczycieli

Od września 2024 r. wynagrodzenie nauczycieli wzrosło o 15,5 proc.: o 10 proc. wzrosła podstawowa płaca, a o 5,5 proc. wypłata z tytułu premii i innych dodatków. Prezydent Gitanas Nausėda jest zdania, że podwyżka tylko częściowo rozwiąże problemy, z którymi w ostatnich latach boryka się resort oświaty. Zdaniem szefa państwa, jednym z najważniejszych problemów nauczycieli jest zbyt duże obciążenie biurokratyczne. W ubiegłym tygodniu ministra edukacji Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė poinformowała, że w szkołach Litwy brakuje około 650 nauczycieli.

*Za rodzinę i pokój!
Za sprawiedliwą dla wszystkich Litwę!*

AKCJA WYBORCZA POLAKÓW NA LITWIE

ZWIĄZEK CHRZEŚCIJAŃSKICH RODZIN

Lista nr
17

WALDEMAR TOMASZEWSKI
Lider wspólnej listy mniejszości narodowych

Program wyborczy AWPL-ZChR

Działalność polityczną i społeczną traktujemy przede wszystkim jako uczciwą i odpowiedzialną służbę drugiemu człowiekowi i państwu.

Naszym celem jest realizacja i obrona głównych ideałów naszej chrześcijańskiej kultury i cywilizacji: rodziny, pokoju, życia, prawdy, sprawiedliwości, godności, honoru.

AWPL-ZChR opowiada się za:

1. Wartościami chrześcijańskimi i tradycyjną rodziną
2. Sprawiedliwością społeczną
3. Polityką prorodzinną i wsparciem dla osób starszych
4. Znaczącym wsparciem dla regionów Litwy
5. Ochroną praw tradycyjnych mniejszości narodowych w Europie
6. Pokojem w Europie i na świecie
7. Poprawą stosunków z sąsiednią Białorusią
8. Ochroną naszych dzieci przed szkodliwą ideologią gender

Będziemy zabiegać o:

- Realizację skutecznej polityki wzmocnienia rodziny

- Wzmocnienie polityki mieszkaniowej dla rodzin
- Zasadę solidarności podatkowej – podatek w wysokości 1 euro dla otrzymujących minimalne miesięczne wynagrodzenie
- Podwyżkę emerytur do poziomu średniej unijnej i ich waloryzację wraz ze zmianami wielkości VDU
- Bon senioralny w wysokości 400 euro
- Opodatkowanie banków, dużych sieci handlowych i realizację idei banku państwowego
- Prostsze i skuteczniejsze ściąganie podatków oraz realne zwalczanie szarej strefy
- Większe wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw
- Większą redystrybucję środków budżetowych dla samorządów, na oświatę, kulturę, opiekę nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi
- Udoskonalenie modeli tzw. koszyka ucznia i kwot kas chorych
- Zwiększenie świadczeń na każde dziecko do 200 euro miesięcznie
- 5-procentowy podatek od wartości dodanej na żywność
- Minimalne wynagrodzenie w wysokości 1500 euro
- Bezpłatne leki dla osób powyżej 70. roku życia
- Zmniejszenie liczby posłów ze 141 do 101.

141-osobowa lista kandydatów AWPL-ZChR w okręgu wielomandatowym

1. **Waldemar Tomaszewski** – prezes ZPL i AWPL, poseł do Parlamentu Europejskiego;
2. **Krystyna Dzierżyńska** – prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
3. **Michał Andrijanow** – bloger, dyrektor Funduszu dobroczynności „Veik”;
4. **Czesław Olszewski** – poseł na Sejm RL, wicemer rejonu wileńskiego w latach 2011-2016;
5. **Romualda Poszowieckaja** – redaktor naczelna tygodnika „Ekspress Nedelia”, radna samorządu miasta Wilna w latach 2011 – 2019;
6. **Józef Rybak** – wicemer samorządu rejonu sołecznickiego, mer samorządu rejonu sołecznickiego w latach 1995 – 2003;
7. **Edyta Tamosziunaite** – wicemer samorządu rejonu wileńskiego, radna samorządu miasta Wilna, wiceminister Oświaty w latach 2012 – 2014;
8. **Waldemar Urban** – przewodniczący frakcji AWPL-ZChR w Radzie samorządu rejonu wileńskiego, kanclerz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w latach 2019 -2020;
9. **Edward Trusewicz** – wiceprezes Związku Polaków na Litwie, radny samorządu miasta Wilna, wiceminister kultury w latach 2012 – 2014;
10. **Rita Tamasziuniene** – posłanka na Sejm RL; minister spraw wewnętrznych w latach 2019-2020;
11. **Jarosław Narkiewicz** – radny samorządu rejonu trockiego, minister łączności w latach 2019-2020, poseł na Sejm RL w latach 2008 – 2020;
12. **Tamara Szuklina** – nauczycielka w progimnazjum „Santarvės” w Kłajpedzie.
13. **Waldemar Śliżewski** – wicemer samorządu rejonu sołecznickiego;
14. **Teresa Dziemieszko** – radna samorządu rejonu wileńskiego, wicemer samorządu rejonu wileńskiego w latach 2012 – 2020;
15. **Dmitrij Ikonikow** – radny samorządu Wisagini od 2015 r.
16. **Jadwiga Sinkiewicz**, radna samorządu rejonu sołecznickiego, wicemer samorządu rejonu sołecznickiego w latach 2015-2019;
17. **Teresa Sołowjowa**, prezes Oddziału AWPL-ZChR Rejonu Trockiego, radna samorządu rejonu trockiego, sekretarz odpowiedzialna i członkini Rady ZPL;
18. **Wiktor Woronin**, główny specjalista wydziału budownictwa samorządu wisagińskiego;
19. **Grzegorz Sakson**, prezes Stowarzyszenia Prawników Polaków Litwy, prezes Stowarzyszenia Litpolinwa, radny Samorządu miasta Wilna;
20. **Andżela Dajlidko**, radna rejonu sołecznickiego, wicedyrektor Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach, prezes Sołecznickiego Oddziału SNSzPL „Macierz Szkolna”
21. **Siergiej Kotow**, członek wspólnoty staroobródców, radny samorządu Wisagini ;
22. **Danuta Narbut**, wicemer rejonu wileńskiego, członek Zarządu Wileńskiego Rejonowego Oddziału ZPL;
23. **Anna Jesviliene**, radna rejonu sołecznickiego, członkini Rady ZPL i koła AWPL-ZChR w Ejszyszkach;
24. **Tadeusz Andrzejewski**, radny samorządu rejonu wileńskiego, przewodniczący Komitetu ds. Wsi, Gospodarki Lokalnej i Planowania Terytorium;
25. **Natalija Gudacz**, radna rejonu sołecznickiego, lekarz Sołecznickiego Szpitala Rejonowego;
26. **Zygmunt Żdanowicz**, radny samorządu rejonu wileńskiego, przewodniczący Komitetu Ekonomii i Finansów;
27. **Anna Łastowska**, prezes Świąciańskiego Rejonowego Oddziału ZPL, wicedyrektor Gimnazjum „Żejmiana”;
28. **Waldemar Szelkowski**, prezes kół ZPL i AWPL w Nowej Wilejce, nauczyciel, członek Klubu historycznej rekonstrukcji;
29. **Rasa Tamosziuniene**, radna samorządu rejonu szyrwinckiego, dyrektor Domu Opieki Społecznej w Podbrzeziu;
30. **Tadeusz Romanowski**, radny rejonu sołecznickiego, dyrektor firmy transportowej, przewodniczący wspólnoty Miłosierdzia Bożego;
31. **Jewgienija Zacharowa**, logopeda żłobka-przedszkola „Brzózka” („Berżelis”) w Wilnie;
32. **Andrzej Kulewiczus**, radny rejonu sołecznickiego, prezes Stowarzyszenia Rolników Rejonu Sołecznickiego, przedsiębiorca;
33. **Romuald Grzybowski**, wieloletni dyrektor szkoły im. A. Stelmachowskiego w Starych Trokach, członek ZPL i AWPL;

34. **Stanisław Zajankowski**, radny samorządu rejonu wileńskiego, wieloletni nauczyciel Gimnazjum St. Moniuszki w Kowalczukach;
35. **Edward Jedziński**, prezes Oddziału AWPL-ZChR rejonu święciańskiego, radny samorządu rejonu święciańskiego, dyrektor Domu Polskiego w Nowych Święcianach;
36. **Zbigniew Maciejewski**, dyrektor Gimnazjum im. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu, założyciel Stowarzyszenia Dobroczynności, wieloletni radny miasta Wilna w latach 2011-2023;
37. **Krystyna Jackiewicz**, doradca mera samorządu rejonu sołecznickiego;
38. **Karolina Pietruszewicz**, radna samorządu rejonu wileńskiego, członkini Rady ds. Młodzieży;
39. **Marian Bujnicki**, nauczyciel Gimnazjum w Awiżeniach i Szkole Podstawowej im. św. F. Kowalskiej w Rzeszy, wieloletni radny Samorządu Rejonu Szyrwinińskiego w latach 2011-2019;
40. **Alina Kowalewska**, prezes frakcji AWPL-ZChR w Radzie samorządu rejonu trockiego, prezes Trockiego Oddziału ZPL;
41. **Renata Giliun**, zastępca dyrektora szpitala im. M. Marcinkiewiczusa w Wilnie;
42. **Tadeusz Rudzis**, radny samorządu rejonu sołecznickiego, członek Stowarzyszenia Rolników;
43. **Renata Sobieska**, radna samorządu rejonu wileńskiego, zastępca przewodniczącego Komitetu ds. Praworządności i Samorządności;
44. **Iwona Kazakiewicz**, radna samorządu rejonu wileńskiego, zastępca przewodniczącej Komitetu ds. Zdrowia, Rodziny i Spraw Socjalnych, wiceprezes Wileńskiego Rejonowego Oddziału ZPL;
45. **Regina Ablom**, wicedyrektor ds. nauczania Szkoły Podstawowej w Leszczyńskach;
46. **Jerzy Zaranka**, kierownik departamentu organizacji ruchu transportu publicznego, członek ZPL;
47. **Waldemar Nowicki**, radny samorządu rejonu Sołecznickiego, nauczyciel szkoły sportowej im. A. Ratkiewicza w Ejszyszkach;
48. **Alina Rizgeliene** – specjalista gminy trockiej ds. gospodarczych, członek ZPL i AWPL;
49. **Janina Łabul**, wieloletnia kierownik dziecięcego zespołu „Wilenska”, członek ZPL;
50. **Waldemar Klimaszewski**, radny samorządu rejonu wileńskiego, zastępca przewodniczącego Komitetu Kontroli, wieloletni dyrektor Szkoły-Wielofunkcyjnego Centrum w Mościskach;
51. **Mirosława Klim**, radna samorządu rejonu wileńskiego, zastępca dyrektora Gimnazjum im. F. Ruszczyca w Rudominie;
52. **Edgar Obłoczyński**, radny samorządu rejonu sołecznickiego, przedsiębiorca, członek ZPL i AWPL;
53. **Eugenia Pietrowicz**, wicedyrektor ds. nauczania Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
54. **Krystyna Boroszko**, radna samorządu rejonu wileńskiego, przewodnicząca Komitetu ds. Zdrowia, Rodziny i Spraw Socjalnych;
55. **Greta Gulbicka**, st. specjalista firmy prywatnej, członek ZPL;
56. **Krzysztof Gotowiecki**, radny samorządu rejonu sołecznickiego; organizator imprez w Centrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach;
57. **Wacław Wilkojć**, prezes koła ZPL w Nowych Święcianach, wicedyrektor Domu Polskiego w Nowych Święcianach;
58. **Janina Rogożinska**, wicedyrektor ds. nauczania Szkoły im. Lwa Karsawina w Wilnie;
59. **Honorata Romanowska**, radna samorządu rejonu wileńskiego, zastępca dyrektora Gimnazjum im. F. Ruszczyca w Rudominie;
60. **Zbigniew Sinkiewicz**, radny samorządu rejonu wileńskiego, nauczyciel Szkoły Podstawowej im. M. Zdziechowskiego w Suderwie;
61. **Jolanta Stankiewicz**, wicedyrektor Szkoły-Przedszkola „Źródełko” (Šaltinėlis) w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
62. **Beata Zarumna**, radna samorządu rejonu wileńskiego; wicedyrektor ds. nauczania Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Sołecznikach;
63. **Grzegorz Żukowski**, kierownik projektów w spółce państwowej, członek ZPL i AWPL;
64. **Dalia Gauryte**, wicedyrektor ds. nauczania Gimnazjum w Grzegorzewie samorządu miasta Wilna;
65. **Edyta Klimaszewska**, radna samorządu rejonu wileńskiego, wiceprezes Wileńskiego Rejonowego Oddziału ZPL, nauczycielka Gimnazjum im. J. Słowackiego w Bezdanych;
66. **Władysław Jedziński**, radny rejonu święciańskiego, członek ZPL i AWPL;
67. **Irena Bojarun**, radna samorządu rejonu wileńskiego, członek ZPL i AWPL, administrator w prywatnej spółce;
68. **Jarosław Urbanowicz**, menadżer w prywatnej spółce, członek ZPL i AWPL;
69. **Wiesłana Zmitrowicz**, zastępca dyrektora Gimnazjum im. W. Kacziłowa w Wilnie;
70. **Aleksandr Jakubowski**, nauczyciel Gimnazjum w Grzegorzewie, członek wspólnoty tatarskiej;
71. **Wiktor Bojarowicz**, radny samorządu rejonu wileńskiego, członek ZPL i AWPL, przedsiębiorca;
72. **Robert Rackiewicz**, radny samorządu rejonu wileńskiego, członek Rady ZPL;
73. **Jadwiga Ksiendzowa**, prezes koła ZPL „Kluczyk” („Raktelis”), logopeda w placówkach przedszkolnych Wilna;
74. **Irena Kogarko**, prezes koła ZPL w Nowej Wilejce, nauczycielka Gimnazjum im. J.I. Kraszewskiego;
75. **Tomasz Pileckas**, kierownik Centrum Pieczy Zastępczej w Centrum Dobrobytu Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego, prezes koła ZPL w Duksztach;
76. **Ricardas Sulca**, prawnik, specjalista w spółce prywatnej w Kłajpedzie;
77. **Krystyna Maria Sławińska**, radna samorządu rejonu wileńskiego, bibliograf-etnograf Biblioteki Publicznej samorządu rejonu wileńskiego;
78. **Teresa Andruszkiewicz**, nauczycielka Gimnazjum im. Sz. Konarskiego w Wilnie, choreograf zespołu „Ojcowizna” i „Świtezianka”;
79. **Krystyna Wołejko**, administrator Mariampolskiej filii Domu Kultury w Rudominie, kierownik zespołów tanecznych „Hałas”, „Kropelki” i „Malwy”;
80. **Mecislovas Butrimas**, radny samorządu rejonu wileńskiego, główny inżynier w spółce prywatnej;
81. **Wiktor Sedleckij**, prawnik, specjalista fundacji dobroczynności w Kłajpedzie;
82. **Tadeusz Rus**, radny samorządu rejonu wileńskiego, członek Stowarzyszenia Rolników;
83. **Liliana Jakovuk**, wicedyrektor Szkoły w Leszczyńskach, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
84. **Paweł Bandalewicz**, radny samorządu rejonu wileńskiego, przedsiębiorca, członek Stowarzyszenia Rolników;
85. **Lilia Wierszycka**, radna samorządu rejonu wileńskiego, technik farmaceutyczny, członek AWPL-ZChR;
86. **Agata Dzikiewicz-Chomutowa**, wicedyrektor w Przedszkolu „Kasztan” („Kaštonas”) w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
87. **Wiktor Jusel**, radny samorządu miasta Wilna, dyrektor portalu L24.lt;
88. **Dawid Szostak**, asystent kierownika ds. budownictwa, członek Zespołu „Makowy Smak”;
89. **Tadeusz Jarmołowicz**, zastępca dyrektora w spółce prywatnej, członek ZPL;
90. **Elwira Kropis**, starsza specjalistka Instytutu Higieny, członek ZPL;
91. **Irena Orłowa**, prezes koła ZPL w Starych Trokach, nauczyciel metodyk języka polskiego w szkole Podstawowej im. A. Stelmachowskiego;
92. **Aliona Czeponiene**, prezes koła ZPL „Święciany”, księgowa;
93. **Teresa Radziuniene**, starszy specjalista Centrum Kryzysowego w Centrum Dobrobytu Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego, solistka zespołu „Czerwone Maki”;
94. **Maryna Taraszkiewicz**, nauczycielka Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie, członek ZPL;
95. **Karolina Pożarycka**, nauczycielka Szkoły-Przedszkola „Wilia” w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
96. **Honorata Szapieliene**, nauczycielka wychowania przedszkolnego Szkoły-Przedszkola „Zielone Wzgórze” („Žaliakalnis”) w Nowej Wilejce;
97. **Grzegorz Bujnowski**, sołtys sołectwa w Ciechanowiskach, członek ZPL;
98. **Lilija Naidionowa**, nauczycielka Szkoły-Przedszkola „Słoneczko” („Saulutė”) w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
99. **Jarosław Wojciechowicz**, członek Rady Naczelnej AWPL-ZChR, radny samorządu rejonu wileńskiego, przedsiębiorca;
100. **Julija Butko**, wychowawczyni Przedszkola „Uśmiech” („Šypsėnėlė”) w Wilnie, choreograf w Ośrodku Kultury w Rudominie;
101. **Lilija Kondratowicz**, – nauczyciel metodyk języka polskiego w Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Landwarowie, członek ZPL;
102. **Marija Ažubaliene**, wiceprezes koła ZPL w Nowych Święcianach, członek AWPL-ZChR;
103. **Einaras Vildė**, właściciel spółki indywidualnej, wieloletni prezes litewskiej wspólnoty w Danii;
104. **Tatjana Kriwoszejewa**, nauczycielka w Szkole-Przedszkolu „Słoneczko” („Saulutė”) w Wilnie;
105. **Lilija Mikoniene**, nauczycielka w Gimnazjum im. Sz. Konarskiego w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
106. **Artur Tyszewicz**, członek drużyny piłki nożnej w Trokach, przedsiębiorca;
107. **Kristina Koroliowa**, kierownik sekretariatu Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
108. **Gienadij Bieliawskij**, nauczyciel Ośrodka Wielofunkcyjnego „Saulėtekio” w Wilnie;
109. **Krystyna Korsak**, wicedyrektor Żłobka-Przedszkola „Młynek” („Malūnėlis”) w Wilnie;
110. **Wiktoria Paszkiewicz**, pedagog socjalny w kilku przedszkolach Wilna;
111. **Teresa Galina Samsonow**, aktorka Polskiego Teatru w Wilnie, prezes koła ZPL Gimnazjum im. A. Mickiewicza;
112. **Edgar Alkowski**, doradca mera samorządu rejonu wileńskiego, członek ZPL i AWPL;
113. **Liudmiła Kropiene**, zastępca dyrektora ds. nauczania Przedszkola „Faleczka” („Bangėlė”) w Wilnie;
114. **Alicja Mikulewicz**, nauczycielka Przedszkola „Przy parku bajek” („Prie pasaku parko”) w Wilnie;
115. **Galina Dawsewicz**, wicedyrektor żłobka-przedszkola „Kropelka” („Lašelis”) w Wilnie;
116. **Władysław Kuzborski**, inżynier w spółce prywatnej, członek ZPL;
117. **Jolanta Franceson**, nauczycielka Szkoły-Przedszkola „Źródełko” („Šaltinėlis”);

118. **Danuta Pileikienė**, wicedyrektor ds. gospodarczych, Żłobku-Przedszkola „Kluczyk” („Pilaitukas”) w Wilnie;
119. **Wioleta Bielousowa**, zastępca dyrektora ds. gospodarczych Żłobku-Przedszkola „Płomyczek” („Liepsnelė”);
120. **Bożena Ławrukiewicz**, nauczycielka plastyki i technologii w szkole Podstawowej im. A. Stelmachowskiego w Starych Trokach, członek ZPL;
121. **Julija Iwanowskaja**, dyrektor Centrum rekreacyjno-sportowego im. Wł. Kozakiewicza w Solecznikach, członek ZPL;
122. **Anatolij Jedinskij**, nauczyciel informatyki w Gimnazjum im. A. Puszkina w Wilnie;
123. **Jolanta Kariuniene**, nauczycielka Szkoły Początkowej na Antokolu, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
124. **Mirosława Masel**, dyrektor Studenckiego Domu Twórczego w Nowej Wilejce;
125. **Jelena Krochmalienė**, nauczycielka w Szkole Początkowej na Antokolu w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
126. **Katarzyna Kordecka**, nauczycielka Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
127. **Lilija Krasowskaja**, nauczycielka Przedszkola „Vėtrungė” w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
128. **Czesława Kuźmińska**, nauczycielka Szkoły-Przedszkola „Wilia” w Wilnie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
129. **Alina Balkuvienė**, nauczycielka muzyki-metodolog Gimnazjum im. Ferdynanda Rusczyca w Rudominie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
130. **Danuta Faworitowa**, członek zespołu im. G. J. Mincewicza „Wileńszczyzna”;
131. **Wioleta Gawrylionok**, księgowa, członek kół ZPL i AWPL w Grygajciach;
132. **Irena Biveiniene**, nauczyciel Szkoły-Przedszkola „Zielone Wzgórze” („Žaliakalnis”) w Nowej Wilejce, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;
133. **Olgierdas Jesvilas**, specjalista Domu Polskiego w Ejszyszkach, członek ZPL;
134. **Sława Aliancewiczius**, emeryt, wieloletni radny samorządu rejonu święciańskiego;
135. **Iwona Komarowska**, koordynator zamówień w spółce prywatnej, członek ZPL;
136. **Karol Pacyno**, wieloletni specjalista ds. sportu w samorządzie rejonu wileńskiego, członek ZPL;
137. **Danuta Paczinskiene**, menadżer spółki prywatnej, członek ZPL;
138. **Norbert Urbanowicz**, student Uniwersytetu Technicznego im. Giedymina w Wilnie, członek zespołu pieśni i tańca „Wilia”;
139. **Vera Gierasimczik-Pulko**, przedsiębiorca, członek ZPL;
140. **Andrzej Aszkiełowicz**, nauczyciel Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie, koordynator Domu Kultury w Rudominie, członek ZPL i AWPL;
141. **Tatjana Paramonowa**, nauczycielka Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie, członek Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

Kandydaci AWPL-ZChR w okręgach jednomandatowych

Numer i nazwa okręgu	Imię i nazwisko kandydata AWPL-ZChR
1 Stare miasto – Zwierzyniec	KRYSTYNA DZIERŻYŃSKA
2 Nowe miasto – Wilcza Łapa	TATJANA KRIWOSZEJEWA
3 Antokol	TADEUSZ ANDRZEJEWSKI
4 Żyrmuny (Łosiówka)	RENATA SOBIESKA
5 Fabianiszki	EDWARD TRUSEWICZ
6 Szeszkinia – Śnipiszki	ZBIGNIEW MACIEJEWSKI
7 Justyniszki – Wirszuliszki	DANUTA NARBUT
8 Zameczek – Karolinki	JERZY ZARANKA
9 Leszczyński	REGINA ABŁOM
10 Nowa Wilejka	EDYTA TAMOŠIŪNAITĖ
11 Wilno południowe (Grzegorzewo, Ponary, Czarny Bór, Pogiry)	CZESŁAW OLSZEWSKI
12 Werki	ROBERT RACKIEWICZ
13 Poszytājcie	GRZEGORZ SAKSON

14 Nowy Świat – Rossa	DMITRIJ IKONIKOW
22 Pajūrio	WALDEMAR TOMASZEWSKI
24 Baltijos	TAMARA SZUKLINA
25 Marių	MICHAŁ ANDRIJANOW
52 Našios šiaurinė (Wisaginia, r. ignaliński i część r. jezioroskiego)	WIKTOR WORONIN
53 Našios pietinė (r. święciański i r. malacki)	EDWARD JEDZIŃSKI
55 Rzesza	WALDEMAR URBAN
56 Soleczniki – Wilno	JAROSŁAW NARKIEWICZ
57 Niemenczyn	RITA TAMAŠUNIENĖ
58 Troki – Jewje	TERESA SOŁOWJOWA
61 Deltuvos pietinė (rejony szyrwincki i wilkomierski)	RASA TAMAŠUNIENĖ
71 Pasaulio lietuvių (zagranica)	EINARAS VILDĖ

SZANSE NA WYGRANE W OKRĘGACH PO DYSKRYMINUJĄCYCH POLAKÓW ZMIANACH

Liderzy AWPL-ZChR na konferencji w Sejmie przedstawili 25 kandydatów w okręgach jednomandatowych. Mimo dyskryminujących zmian mówili o szansach i zadaniach dla kandydatów partii: w dwóch okręgach, gdzie została zachowana większość polskich wyborców należy zwyciężyć już w pierwszej rundzie. W tych okręgach kandydują Rita Tamašunienė i Jarosław Narkiewicz. Są to odpowiednio: okręg „Niemenczyn” składający się z gmin Niemenczyn, Sużany, Bujwidze, Bezdany, Mickuny, Grygajcie, Niemież, Rudamino, Ławaryszki rejonu wileńskiego oraz okręg „Soleczniki-Wilno”, w którego skład wchodzi rejon solecznicki i gminy Mariampol, Rukojnie, Kowalczyki, Miedniki rejonu wileńskiego.

Wejście do drugiej rundy oraz potencjalne zdobycie mandatu poselskiego oczekuje się w sześciu następnych okręgach: głównie w okręgu „Rzesza” (gminy Zujuny, Suderwa, Dukszty, Mejszagoła, Awiżenie, Rzesza, Podbrzezie, dzielnica Jęczmieniszki gminy wiejskiej Niemenczyn) oraz okręgu „Wilno Południowe” (gminy miasta Wilna – Grzegorzewo i Ponary oraz gminy rejonu wileńskiego – Czarny Bór i Pogiry) gdzie startują odpowiednio Waldemar Urban i Czesław Olszewski, jak też w okręgach: Wilna – „Nowa Wilejka” (kandydat Edyta Tamošiūnaitė), „Justyniszki-Wirszuliszki” (kandydat Danuta Narbut), Kłajpedy – „Marių” (kandydat Michaił Andrijanow) oraz okręgu „Północ Nalszy” (Wiktor Woronin), w którego skład wchodzi samorzady Wisagini, rejonu ignalińskiego i gmina Turmont rejonu jezioroskiego.

W pozostałych 17 z 25 okręgów proporcje wyborców mniejszości narodowych są niewielkie i trafienie do drugiej rundy jest o wiele bardziej skomplikowane. Tym niemniej kandydaci zawalczą o jak największą ilość głosów wyborców, agitując jednocześnie za ogólnokrajową listę AWPL, która ma

uzyskać co najmniej 5 proc. głosów w skali kraju. Temu na pewno będzie służyć nowość tych wyborów, że w okręgu „Pajūrio” w Kłajpedzie wystartuje sam lider partii Waldemar Tomaszewski, a w okręgu „Litwinów Świata” Einaras Vildė, były prezes litewskiej społeczności w Danii.

WIELE MŁODZIEŻY, RADNYCH I NAUCZYCIELI

Absolutna większość kandydatów posiada wykształcenie wyższe, są wśród nich posiadający stopień doktora, samorządowcy, inżynierowie, lekarze, przedsiębiorcy, rolnicy, przedstawiciele oświaty, kultury, sportu. Na liście jest też wiele młodzieży, od lat 20. Posłem może zostać osoba w wieku 21 lat, ale jeden kandydat skończy 21 lat przed samymi wyborami.

Priorytetem partii jest zachowanie szkolnictwa mniejszości narodowych, dlatego na liście jest 57 nauczycieli i kierownictwa placówek oświatowych. Jest też 45 radnych rejonów wileńskiego, solecznickiego, trockiego, szyrwinckiego, święciańskiego, miasta Wilna i Wisagini, gdyż partia mocno stawia na rozwój regionów i samorządności, a po drugie kandydując do parlamentu radni będą mogli sprawdzić, jak wyborcy oceniają ich pracę w samorządach po półtora roku kadencji.

Wśród kandydatów są osoby 6 narodowości – przedstawiciele mniejszości narodowych i Litwini, 83 kobiety i 58 mężczyzn.

Tomaszewski jest przekonany, że lista AWPL-ZChR przekroczy 5-procentowy próg wyborczy. Choć jak podkreślił, nieraz Polacy apelowali o zniesienie progu wyborczego dla mniejszości narodowych. Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości w wyborach 1992 r. nie było żadnych barier, ale w 1996 roku władza socjaldemokratów wprowadziła próg wyborczy dla mniejszości narodowych, który nie obowiązuje w innych krajach europejskich.

17

Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga
Waldemar TOMASZEWSKI – pirmasis kandidatas sąrašė

Flaga Wileńszczyzny

HYMN WILEŃSZCZYNY

Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,
Zapatrzone w modrą gładź,
Świętojańskie płyną wieńce
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemi,
Wileńszczyzny drogi kraj.
Na nic Ciebie nie zamienię,
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,
Woła wiernych dzwonów spiż.
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemi...

Rozrzucone ojców kości,
Pośród jarów, pośród gór,
Co broniły tu polskości,
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemi...

Szanowni Czytelnicy!
Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!

Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYNY: 5-11 września 2024 r.

- 5 września urodził się Włodzimierz Czeczot, historyk, profesor, doktor nauk humanistycznych, wieloletni dziekan Wydziału Polonistyki Wileńskiego Instytutu Pedagogicznego.
- 5 września 1993 r. Ojciec Święty Jan Paweł II podczas apostolskiej wizyty na Litwie spotkał się z wileńskimi Polakami w kościele Ducha Św. w Wilnie.
- 6 września 1862 r. zostało otwarte połączenie kolejowe z Wilna do Warszawy.
- 6 września 1989 r. sesja Rady Deputowanych Ludowych rejonu sołecznickiego proklamowała polski rejon narodowo-terytorialny.
- 8 września 1791 r. urodził się Ludwik Sobolewski, wileński filolog, bibliograf, bibliotekarz, kierownik Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie.
- 8 września 1873 r. urodził się Michał Siedlecki, zoolog, profesor i rektor USB.
- 8 września 1944 r. w Wilnie urodziła się Ada Rusowicz, wokalistka zespołu „Niebiesko-Czarni”.
- 9 września 2020 r. zmarł Jan Drutel, długoletni organista i kierownik chóru w wileńskim kościele Ducha Św. i kościoła MB Dobrej Rady w Rudominie, wieloletni kierownik zespołu folklorystycznego „Rudomianka”.
- 10 września 1932 r. w Wilnie urodził się Jerzy Afanasjew, pisarz, satyryk, reżyser filmowy i teatralny.
- 10 września 1953 r. urodził się Michał Sienkiewicz, zasłużony nauczyciel Litwy, działacz sportowy i społeczny, jeden z inicjatorów odrodzenia Wileńskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Zmarł 27 czerwca 2024 r.
- 10 września 1993 r. został założony Twórczy Związek Polskich Artystów Malarzy na Litwie „Elipsa”.
- 11 września zmarł Sergiusz Piasecki, agent polskiego wywiadu, przemysłowiec, pisarz. Podczas niemieckiej okupacji Wilna działał na Wileńszczyźnie w ZWZ- AK jako szef egzekutywy Kedywu Wileńskiego Okręgu AK.

SERGIUSZ PIASECKI –
agent wywiadu, konspirator, pisarz

Sergiusz Piasecki urodził się 1 kwietnia 1901 roku w małej wiosce Lachowicze niedaleko Baranowic, jako nieślubne dziecko zrusyfikowanego szlachcica Michała Piaseckiego i białoruskiej wieśniaczki. Wychowywała go - bardzo surowo - konkubina

ojca, a w domu rodzinnym przyszłego polskiego pisarza mówiono wyłącznie po rosyjsku.

Już jako kilkunastoletni chłopak Piasecki trafił do więzienia z powodu bójki w szkole. Udało mu się uciec a potem, podróżując na gapę trafił do Moskwy, gdzie właśnie rozpoczęła się rewolucja bolszewicka.

Przez pewien czas mieszkał ze złodziejami w Mińsku, potem zaciągnął się do walczących o niepodległość oddziałów białoruskich, następnie przeszedł do polskiej Dywizji Litewsko-Białoruskiej, która w tym czasie zajęła Mińsk i podążała z ofensywą na wschód. Uczestniczył w obronie Warszawy podczas wojny 1920 roku. Dobra znajomość realiów kresowych pozwoliła mu nawiązać współpracę z II Oddziałem Sztabu Generalnego, czyli polskim wywiadem. Do skromnej pensji Piasecki dorabiał sobie przemysłem przez granicę m.in. kokainy, narkotyku popularnego wśród sowieckich oficerów. Sam także uzależnił się

i został zwolniony z pracy w wywiadzie. Wtedy zajął się pospolicym rozbojem - napadł pod Grodnem z rewolwerem na dwóch żydowskich kupców. Zachęcony powodzeniem akcji powtórzył ją, tym razem już z kolegą, wobec pasażerów kolejki wąskotorowej. Zadenuncjowała

ich kochanka współnika, aresztowano ich w Wilnie, a sąd skazał obu na karę śmierci. Awanturników uratowała wywiadowcza przeszłość Piaseckiego - wyrok zmieniono na karę 15 lat więzienia.

Piasecki początkowo karę odbywał w Lidzie, później trafił do najcięższego więzienia II Rzeczypospolitej na Łysej Górze. Zapadł tam na gruźlicę, ale też nauczył się literackiego języka polskiego czytając Biblię i „Wiadomości Literackie”. Tam właśnie zauważył ogłoszenie o konkursie na powieść i zaczął spisywać wspomnienia. Pierwsze dwie powieści dotyczące wywiadu - „Droga Pod Ściankę” i „Piąty etap” - zatrzymała cenzura więzienna. Dopiero trzecia - „Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy” - trafiła do rąk Melchiora Wańkowicza, który ją opublikował.

O jego uwolnienie zaczął zabiegać cały panteon polskich pisarzy z Melchioriem Wańkowiczem na czele. W 1937 roku prezydent Ignacy Mościcki ułaskawił Piaseckiego, na wolności czekała już na niego sława

literacka. W trakcie pobytu w Zakopanem, gdzie leczył gruźlicę, zaprzyjaźnił się ze śmietanką życia towarzyskiego kraju. Jego przyjacielem był m.in. Stanisław Ignacy Witkiewicz, który kilka razy go portretował. Na kilka lat Piasecki osiadł pod Nowogródkiem, a w 1938 r. ukazała się jego powieść „Bogom nocy równi”.

Po wybuchu II wojny światowej Piasecki rozpoczął współpracę z wileńskim oddziałem Związku Walki Zbrojnej. Zaproponowano mu dowodzenie oddziałem specjalnym do wykonywania wyroków śmierci wydanych przez podziemny sąd. Zastąpił z odwagi i brawurowych akcji. Znany jest przypadek, gdy Piasecki odmówił wykonania wyroku AK. Chodziło o innego pisarza - Józefa Mackiewicza.

Po zakończeniu wojny Piasecki przez rok ukrywał się przed UB. W 1946 roku wraz ze złożoną z polskich żołnierzy w ubraniach cywilnych obsadą konwoju UNRRA wyjechał przez Cieszyn do Włoch, gdzie utrzymywał się z prac fizycznych, ale też pisał. Wtedy powstała wydana w Rzymie w 1947 r. „Trylogia Złodziejska”, składająca się z powieści: „Jabluszek”, „Spójrz ją w okno” i „Nikt nie da nam zbawienia”. Melchior Wańkowicz osobiście interweniował u generała Andersa, aby Piaseckiego przyjęto do II Korpusu.

Piasecki zmarł na raka w londyńskim szpitalu 12 września 1964 roku.

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym czterdziestym ósmym wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Czwartek, 5 września 2024

Łk 5, 1-11

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Pewnego razu Jezus stał nad jeziorem Genenezaret, a tłum cisnął się wokół Niego, aby słuchać słowa Bożego. Zobaczył dwie łodzie, stojące przy brzegu. Rybacy wyszli z nich i płukali sieci. Wtedy wszedł do jednej z łodzi, która należała do Szymona. Poprosił go, aby nieco odpłynął od brzegu. Potem usiadł i z łodzi nauczał tłumy. Gdy skończył, zwrócił się do Szymona: „Wy płyn na głębię. Zarzucie wasze sieci na połów”. A Szymon odpowiedział: „Mistrzu, trudziliśmy się przez całą noc i nic nie złowiliśmy. Lecz na Twoje słowo zarzucę sieci”. Gdy to zrobili, złowili tak wiele ryb, że rwały się im sieci. Wtedy dali znak współnikom w drugiej łodzi, aby przybyli im na pomoc. Podpłynęli więc i napełnili obie łodzie tak, że się prawie zanurzały. Widząc to, Szymon Piotr rzucił się Jezusowi do kolan i powiedział: „Odejdź ode mnie, Panie, bo jestem grzesznym człowiekiem”. Zdumienie bowiem ogarnęło jego i wszystkich, którzy z nim byli, z powodu dokonanego połowu ryb; podobnie też Jakuba i Jana, synów Zebedeusza, którzy byli współnikami Szymona. A Jezus powiedział do Szymona: „Nie bój się, odtąd będziesz łowił ludzi”. Potem wyciągnęli łodzie na ląd, zostawili wszystko i poszli za Nim.

Z JEZUSEM W CODZIENNOŚCI NASZEGO ŻYCIA

Nieraz w życiu doświadczyliśmy sytuacji, o jakiej mówi dziś Piotr: „Trudziliśmy się przez całą noc i nic nie złowiliśmy”. Wielokrotnie czuliśmy się zmęczeni i bezradni w

walce z codziennością. Sami nie podołamy trudom życia. Potrzebna jest nam pomoc Jezusa. On dodaje sił, budzi nadzieję. On może wszystko zmienić. Podążajmy za Jego słowem jak tłum, który przyszedł nad jezioro. Słuchajmy go jak Piotr i inni uczniowie. Słowo ma moc. Zaufajmy Panu, i wypłynijmy na głębię. Nie bójmy się wyzwania, przezwyciężajmy nasze słabości, powierzajmy Mu siebie.

Jezu, pragnę zaufać Ci do końca. Chcę słuchać Twojego słowa i podążać za Tobą w codzienności życia.

Piątek, 6 września 2024

Łk 5, 33-39

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Faryzeusze i nauczyciele Pisma powiedzieli do Jezusa: „Uczniowie Jana często poszczą i modlą się, podobnie i uczniowie faryzeuszów. Tvoi zaś jedzą i piją”. Jezus im odpowiedział: „Czy możecie sprawić, aby goście weselni pościli, gdy pan młody jest z nimi? Nadejdą jednak takie dni, gdy pan młody zostanie im zabrany, a wtedy będą pościć”. Opowiedział im też przypowieść: „Nikt nie rozrywa nowego ubrania, aby przyszyć łata do starego ubrania. Jeśli tak postąpi, zniszczy nowe, a łata z niego i tak nie pasuje do starego. Nikt też nie wlewa młodego wina do starych worków skórzanych. Jeśli tak zrobi, młode wino je rozerwie. Wtedy wino się rozleje, a worki się zmarnują. Młode wino należy wlewać do nowych worków skórzanych. Nikt też, kto się napił starego wina, nie chce młodego, bo mówi: «Stare jest lepsze»”.

ZMIENŃMY SWOJE MYŚLENIE

Faryzeusze pytają Jezusa, dlaczego Jego uczniowie nie poszczą. Dlaczego mają pościć? Przecież jest z nimi Syn Boży, to jest czas świętowania. W święta się nie pości. Postu nie powinno się traktować jako tradycyjnego rytuału, który należy wypełnić, by mieć lepsze samopoczucie. On ma pomagać w rozwoju duchowym. Post to nie tylko wstrzeźliwość od pokarmów, może nim być czas spędzony na czytaniu i rozważaniu Pisma Świętego czy modlitwie. Chodzi o to, aby mieć kontakt z Panem, aby mieć z Nim osobistą relację.

Jezu, proszę Cię, aby moja wiara była żywa, bym nie kierował się w życiu stereotypami, ale Twoją mądrością.

Sobota, 7 września 2024 św. Melchiora Grodzieckiego, prezbitera i męczennika, wspomnienie

Łk 6, 1-5

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Zdarzyło się, że w pewien szabat Jezus przechodził wśród pól obsianych zbożem, a Jego uczniowie zrywali kłosa i krusząc je rękami, jedli. Na to niektórzy z faryzeuszów mówili: „Czemu robicie to, czego nie wolno w szabat?”. Jezus im odpowiedział: „Czyż nie czytaliście o tym, co zrobił Dawid, kiedy był głodny on sam i ci, którzy z nim byli? Jak wszedł do domu Bożego, wziął poświęcone chleby, sam zjadł i dał swoim ludziom, chociaż wolno je spożywać tylko kapłanom?”. I dodał: „Syn Człowieczy jest Panem szabat”.

„SYN CZŁOWIECZY JEST PANEM SZABATU”

Dzień szabat to czas radości, spotkania z Bogiem, świętowania, a nie nicnierobienia, jak uważali faryzeusze. Człowiek ma prawo do zaspokojenia swoich potrzeb. Nie ma nic złego w zaspokajaniu głodu w szabat. Szabat został ustanowiony dla człowieka. To „Syn Człowieczy jest Panem szabat”. Poza tym w święta nie pościmy. A my jak przeżywamy dzień Pański? Czy jest to czas spotkania z żywym Bogiem podczas Mszy Świętej? Czy jest to czas radości i wdzięczności za Jego obecność? Czy jest to dzień świętowania z bliskimi i dzielenia się Jego miłością?

Panie, naucz mnie świętować w dzień Pański i dzielić się Twoim słowem i miłością.

8 września 2024 23 niedziela zwykła

Mk 7, 31-37

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA

Jezus opuścił okolice Tyru i przemierzał ziemie Dekapolu. Przez Sydon szedł w kierunku Jeziora Galilejskiego. Wtedy przyprowadzili do Niego głuchoniemego

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

i prosili Go, aby położył na niego rękę. Odprowadził go na bok, z dala od tłumu, włożył palce w jego uszy i śliną dotknął jego języka; spojrział w niebo, westchnął i rzekł do niego: „Effatha”, to znaczy: Otwórz się! Natychmiast otworzyły się jego uszy i zostały rozwiązane więzy jego języka, tak że mógł poprawnie mówić. I przykazał im, aby nic nikomu nie mówili, ale im bardziej zakazywał, tym więcej oni rozpowiadali. Pełni podziwu mówili: „Wszystko dobrze uczynił. Sprawił, że głusi słyszą, a niemi mówią”.

„EFFATHA”

Słowa „otwórz się” skierowane do głuchoniemego odnoszą się nie tylko do cielesnego uzdrowienia, one oznaczają też otwarcie się tego człowieka na działanie łaski. My też potrzebujemy otwarcia się na działanie łaski, słowa Bożego i Bożej miłości, byśmy doświadczyli uzdrowienia, by Pan w nas działał i zmieniał nasze życie. Potrzebujemy też otwarcia się na drugiego człowieka, aby chcieć go poznać, mieć dla niego czas na zwykłą rozmowę, na podzielenie się z nim Dobrą Nowiną czy pomoc mu. Człowiek jest istotą społeczną. Potrzebujemy innych, to nasza podstawowa potrzeba. Nie zapominajmy, że Jezus przyszedł na ziemię, by nawiązać kontakt z człowiekiem.

Panie, otwórz mnie, abym słyszał Twoje słowo i dzielił się nim z innymi.

**Poniedziałek,
9 września 2024
Św. Piotra Klawera,
prezbitera, wspomnienie**

Łk 6, 6-11

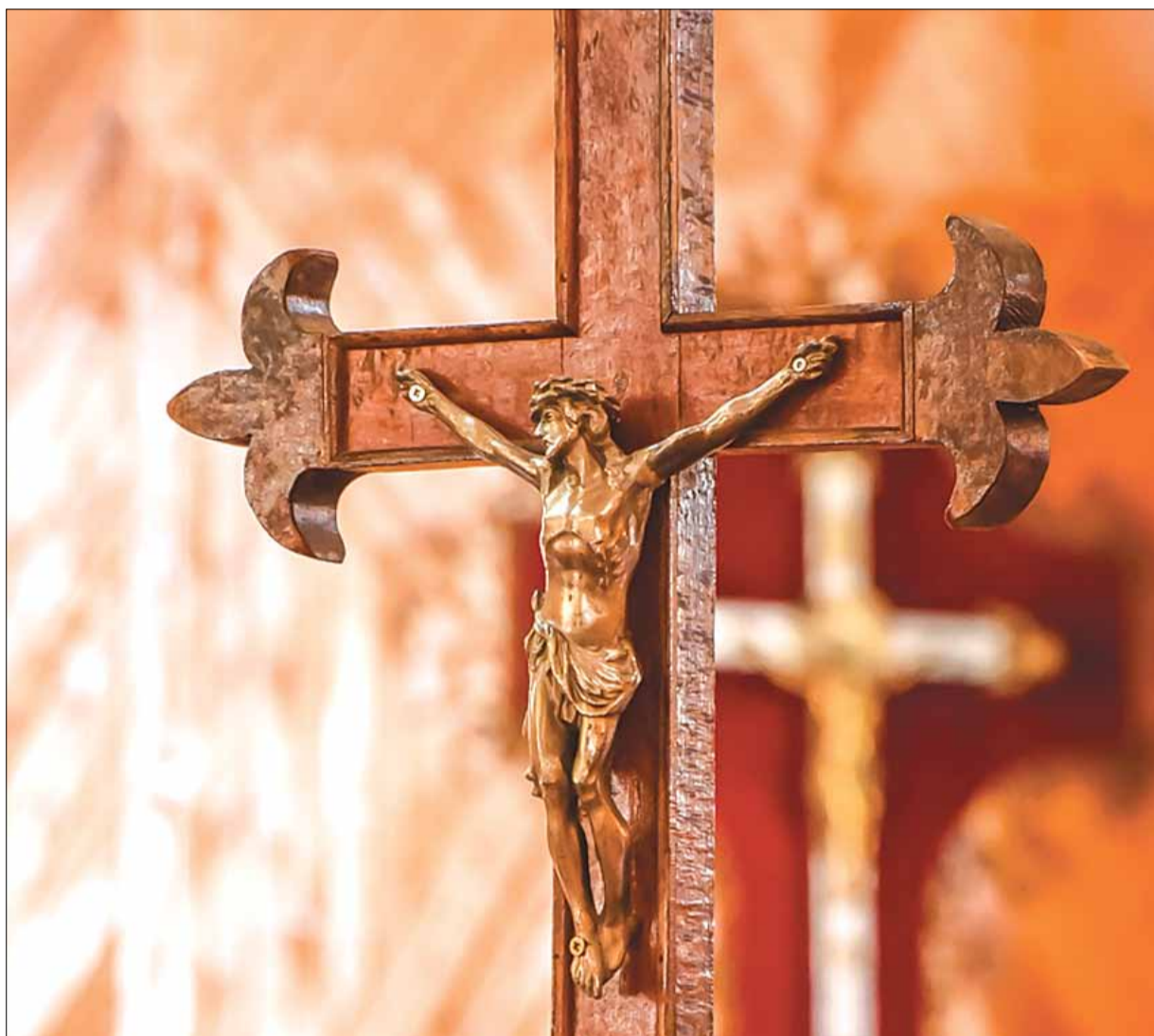
SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

W szabat Jezus wszedł do synagogi i nauczał. Był tam człowiek, który miał bezwładną prawą rękę. A nauczyciele Pisma i faryzeusze śledzili Go, czy w szabat uzdrawia, by znaleźć powód do oskarżenia. On jednak, znając ich myśli, powiedział do człowieka z bezwładną ręką: „Wstań i wyjdź na środek”. A on podniósł się i stanął. Wtedy Jezus powiedział do nich: „Pytam was, czy wolno w szabat dobrze czynić, czy źle czynić, życie ratować, czy zatracić?”. Potem spojrział wokół na wszystkich i powiedział do niego: „Wyciągnij rękę”. On to uczynił i jego ręka stała się znowu sprawna. A oni, tracąc rozum ze złości, naradzali się między sobą, co by mogli zrobić z Jezusem.

BOŻA OPTYKA

Nie dziwi nas postawa faryzeuszy, dziś już sama nazwa jest pejoratywna. Ale od prawowiernych w tamtych czasach oczekivalibyśmy raczej większego skupienia się na Bogu niż na tym, by nie łamać przepisów, które zresztą sami wymyślili. I do czego to ich doprowadziło? Przestrzeganie przepisów zamiast ich zbliżyć do Boga, skutecznie ich oddalało od Niego. Nas obowiązują przykazania, które dał nam sam Bóg – Dekalog, ale nie po to, abyśmy się zadreżczali swoimi ułomnościami i swoją słabością, tylko aby pomóc nam wzrastać duchowo. Dlatego dostrzegając swoje grzechy, powinniśmy współpracować z Bogiem, abyśmy stawali się coraz bardziej święci.

Panie, dziękuję za Twoją miłość, za to, że pomagasz mi wzrastać w wierze.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Wtorek,
10 września 2024**

Łk 6, 12-19

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus wyszedł na górę, aby się modlić, i całą noc spędził na modlitwie do Boga. Kiedy nastał dzień, przywołał swoich uczniów i wybrał z nich dwunastu, których nazwał apostołami: Szymona, którego nazwał Piotrem, jego brata Andrzeja, Jakuba, Jana, Filipa, Bartłomieja, Mateusza, Tomasza, Jakuba, syna Alfeusza, Szymona, zwanego Gorliwym, Judę, syna Jakuba, i Judasza Iskariotę, który został zdrajcą. Zszedł z nimi na dół i zatrzymał się na równinie. Był tam wielki tłum Jego uczniów oraz mnóstwo ludzi z całej Judei i z Jeruzalem, z wybrzeża Tyru i Sydonu, którzy przybyli, aby Go słuchać i zyskać uzdrowienie ze swoich chorób. Także dręczeni przez duchy nieczyste byli uzdrawiani. A każdy z tłumu starał się Go dotknąć, bo moc wychodziła od Niego i uzdrawiała wszystkich.

NASZE POWOŁANIE

Dwa tysiące lat wcześniej Jezus wybrał Dwunastu, a dziś wybiera nas. Powołuje każdego na miejsce, które mu przeznaczył w historii zbawienia, bo każdy jest inny, niepowtarzalny i niezastąpiony. Człowiek, który odkrył swoje powołanie, jest bardzo szczęśliwy, bo wtedy może służyć Panu, jednocześnie realizując siebie. Dlatego tak ważne jest, aby odnaleźć to swoje miejsce. Módlmy się zatem, starajmy się być blisko Pana, słuchajmy Go. Nawet w trudnościach dostrzegajmy Jego działanie. On wybrał nas, bo nas kocha i pragnie, abyśmy i my kochali, a także służyli, byśmy zawsze opowiadali się za prawdą i życiem.

Panie, proszę Cię o mądrość Ducha Świętego, abym odnalazł swoją drogę do Ciebie.

**Środa,
11 września 2024**

Łk 6, 20-26

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus spojrział na swoich uczniów i mówił: „Szczęśliwi ubodzy, ponieważ wasze jest królestwo Boże. Szczęśliwi, którzy teraz jesteście głodni, ponieważ będziecie nasyчени. Szczęśliwi, którzy teraz płaczecie, ponieważ śmiać się będziecie. Jesteście szczęśliwi, gdy ludzie was nienawidzą, gdy was wykluczają spośród siebie, gdy was znieważają i pozbawiają dobrego imienia z powodu Syna Człowieczego. Cieszcie się i skaczcie z radości w tym dniu, ponieważ wielka jest wasza zapłata w niebie. Tak samo przecież ich przodkowie czynili prorokom. Biada natomiast wam, bogacze, ponieważ już odbieracie swoją pociechę. Biada wam, którzy teraz jesteście syty, ponieważ będziecie głodni. Biada wam, którzy teraz się śmiejecie, ponieważ będziecie się smucić i płakać. Biada wam, gdy wszyscy ludzie będą was chwalić. Tak samo przecież ich przodkowie czynili fałszywym prorokom”.

WYBÓR I JEGO KONSEKWENCJE

Jezus nie chce nikogo zastraszyć. „Biada”, które wypowiada, jest zaproszeniem do głębokiej refleksji. Bóg nikogo nie zmusza do dobra. On zaprasza, wskazuje, inspiruje. Kładzie przed nami życie i śmierć, błogostawieństwo i przekleństwo. Do nas należy wybór i jego konsekwencje. Albo będziemy szczęśliwi w ubóstwie, głodzie, łzach, prześladowaniach ze względu na Niego samego, albo będziemy drzeć z niepokoju, aby nie utracić naszego bogactwa, sytości, śmiechu, pochwał. Co jest dla nas w życiu najważniejsze? Chcemy schodzić na łatwinę czy odważnie szukać wartości istotnych w naszym życiu?

Jezu, im bardziej odkrywam siebie jako potrzebującego, tym bardziej doświadczam Twojego obdarowania.

Zakaz korzystania z telefonów w klasach

We wszystkich szkołach w Holandii obowiązuje od 2 września całkowity zakaz korzystania z telefonów komórkowych w klasach. Ministerstwo edukacji określiło je mianem „rozpraszaczy”, które utrudniają uczniom koncentrację i źle wpływają na proces uczenia się.

Najchłodniejsze brytyjskie lato

W odróżnieniu od niemal całej kontynentalnej Europy, która przez całe lato zmagana była z dotkliwymi upałami, w Wielkiej Brytanii tegoroczne lato było najchłodniejsze od dziewięciu lat. Średnia dobowa temperatura w Wielkiej Brytanii w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia włącznie wyniosła 14,37 stopnia Celsjusza, co oznacza, że była o 0,22 stopnia niższa od wieloletniej średniej dla tego okresu. Była to najniższa dobowo średnia od lata 2015 roku, gdy wyniosła ona 13,91 stopnia.

Paraliż szpitali w Portugalii

Tysiące zabiegów i wizyt medycznych zostało odwołanych 2 września w Portugalii związku z rozpoczętym nad ranem strajkiem pielęgniarek i pielęgniarzy. Strajk prowadzony bezterminowo w szpitalach i przychodniach medycznych w całym kraju, „do czasu spełnienia przez ministerstwo zdrowia postulatów protestujących”. Głównymi żądaniami demonstrantów są wzrost wynagrodzeń pracowników pielęgniarstwa o co najmniej 35 proc., poprawa warunków pracy, a także usprawnienie systemu awansów zawodowych.

Rekordzista na krztusiec

Hiszpania jest w czołówce krajów z największą liczbą zachorowań na krztusiec – napisał w sobotę hiszpański portal Alimento. Od jesieni zeszłego roku odnotowano ponad 25 tys. przypadków. Obecne dane są dużo gorsze od rekordowego 2015 roku, kiedy zarejestrowano ponad 9,2 tys. chorych. Od początku października 2023 roku do 8 lipca w Hiszpanii odnotowano nieco ponad 25 tys. przypadków, z czego pięć zakończyło się śmiercią.

Chiński statek wtargnął na japońskie wody

Chiński statek badawczy wpłynął na japońskie wody terytorialne w pobliżu wysp Osumi. Rząd w Tokio przekazał władzom w Pekinie formalny protest. Japońskie media podkreślają, że było to drugie naruszenie w ciągu tygodnia. Siły Samoobrony Japonii wysłały trałowiec i samoloty patrolowe, by nadzorowały ruch chińskiej jednostki.

85. rocznica wybuchu II wojny światowej

Jak co roku, jeszcze przed wschodem słońca, Polacy zgromadzili się w Wieluniu i na Westerplatte, by oddać hołd bohaterom. W niedzielę obchodziliśmy 85. rocznicę niemieckiej napaści na Polskę.

W Wieluniu i na Westerplatte co roku odbywają się główne uroczystości upamiętniające niemiecką napaść na Polskę, bohaterską obronę ojczyzny, zbrodnie dokonane przez Niemców na ludności cywilnej. Bohaterstwo obrońców ojczyzny uczczono saltem armatnim.

„Nigdy więcej wojny” – to nie tylko hasło, to ogromne zobowiązanie, które wypisane jest na Westerplatte.

– Tego się nie da zapomnieć, pomimo 85 lat. Obok tego nie wolno przejść obojętnie i nie można w sposób bezkrytyczny patrzeć na to tylko, jako na część historii – mówił wicepremier, minister obrony narodowej, Władysław Kosiniak Kamysz.

To był dobrze zaplanowany atak z powietrza, lądu i morza.

– Niemcy posiadali zdecydowanie lepsze uzbrojenie, posiadali „Schleswig-Holstein”, ale w tym przypadku używanie najbardziej efektywnego uzbrojenia, czyli armat głównych kalibru 280 przy ataku na Westerplatte nie do końca spełniało swój cel. Schleswig był bardzo dobrze uzbrojonym okrętem, także w działła mniejszego kalibru, które powodowały spustoszenie na półwyspie Westerplatte – wskazał historyk, dr Daniel Czerwiński.

Pierwszym celem Niemców był Wieluń, miasto, które nie miało znaczenia militarnego.

– Wieluń niczym nie zawinił, niczym nie zawiniło też Westerplatte i obecni tam polscy żołnierze, choć oba te miejsca o tym poranku, jeszcze w ciemnościach, 1 września 1939 roku, zostały zaatakowane – zaznaczył prezydent Andrzej Duda.

Niemcy znakomicie wiedzieli, że bombardują miasto. Byliśmy dla nich ciemną masą, która poruszała się ulicami i w którą zrzucali bomby – dodał prezydent Andrzej Duda.

– Do godz. 14.00 było 1200 ofiar. Tak, jak opowiadał, jak wspominał niemiecki pilot, że w ciemną masę ludzką zrzucali bomby. Nie jest tak łatwo zabić 1200 ludzi w ciągu kilku godzin. Trzeba się naprawdę postarać. Starali się – podkreślił prezydent RP.

1 września 1939 to także lekcja z okazywania solidarności, której nie okazano wówczas wobec Polski.

– Pamiętamy. Choć zgodnie z zawartymi z nami umowami międzynarodowymi, wypowiedzieli Niemcom wojnę, nie przyszli nam z pomocą, a przecież tego tak naprawdę potrzebowaliśmy – zaznaczył prezydent Andrzej Duda.

Fot. gov.pl

Szwecja: władze zaleciły ograniczenie dzieciom korzystania z urządzeń z ekranami

Władze zdrowotne Szwecji wydały w poniedziałek zalecenia ograniczające korzystanie przez dzieci w różnym wieku z urządzeń z ekranami. Rekomendacje powstały na zlecenie rządu.

Według Urzędu Zdrowia Publicznego dzieci do drugiego roku życia w ogóle nie powinny używać smartfonów i tabletów, w wieku 2-5 lat maksymalnie przez godzinę dziennie, zaś w wieku 6-12 lat do 1-2 godzin na dobę. Natomiast nastolatki między 13. a 18. rokiem życia powinny korzystać z ekranów do 2-3 godzin na dobę.

Inne ważne zalecenie to rezygnacja z patrzenia w telefon przed snem, a najlepiej pozostawienie urządzeń cyfrowych poza sypialnią.

Badania Urzędu Zdrowia Publicznego pokazały, że szwedzkie dzieci i młodzież w wieku 13-16 lat średnio spędzają przed smartfonami i laptopami 6,5 godziny dziennie poza szkołą.

Minister ds. socjalnych Jakob Forssmed podkreślił, że nadmierne korzystanie z urządzeń z ekranami doprowadziło do nowego zjawiska

wśród szwedzkiej młodzieży – zaburzenia snu.

„Nie możemy beczynnymie przyglądać się, gdy młodzież czuje się coraz gorzej” – zaznaczył Forssmed, który zlecił władzom zdrowotnym przygotowanie rekomendacji.

Według ekspertki Urzędu Zdrowia Publicznego Heleny Frielingdorff, również rodzice powinni zachować umiar w posługiwaniu się urządzeniami cyfrowymi w towarzystwie swoich dzieci, gdyż są dla nich autorytetami.

Rząd Szwecji zaapelował do

Nie będziemy bezpieczni bez patriotyzmu, ale też bez nowoczesnej armii – mówił na Westerplatte premier Donald Tusk.

– Dzisiaj najważniejszym świadectwem zrozumienia tej lekcji jest pełne poświęcenie dla obrony, dla gotowości organizowania całego świata Zachodu, Europy, NATO, do obrony przeciwko agresji, której jesteśmy dziś świadkami na polach bitew Ukrainy – mówił premier Donald Tusk.

Ważne, by umiłowanie Ojczyzny i patriotyzm zaszczepić kolejnym pokoleniom młodych Polaków. Wielu młodych ludzi, harcerzy, oddało w niedzielę hołd polskim bohaterom.

– Można usłyszeć kilka słów od ludzi, którzy tam byli i to przeżyli. To jest coś zupełnie innego, niż gdy słyszysz w szkole to, co jest napisane w podręczniku – wskazała harcerka.

Jednak podręczniki są dziś równie ważne. Nie można pozwolić na to, by historia była spychana na boczny tor, by młodzież otrzymywała jedynie szczątkowe informacje o trudnej i bolesnej, ale jakże bohaterskiej historii Polski.

Fot. gov.pl

Ruszył program Mój Prąd 6.0

W ramach szóstej edycji programu Mój Prąd prosumenci będą mogli uzyskać z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do 28 tys. zł dofinansowania na mikroinstalację fotowoltaiczną, magazyn energii elektrycznej i magazyn ciepła. Nabór wniosków w szóstej edycji programu prowadzony będzie od 2 września do 20 grudnia 2024 r. lub do wyczerpania środków. Budżet programu to 400 mln zł.

Obywatel nie tylko dla dorosłych

Obywatel jest najpopularniejszą rządową aplikacją mobilną w Polsce i średnio codziennie korzysta z niej blisko 770 tys. osób. Aplikację pobrało już ponad 19 mln razy i co warto zaznaczyć, w tej liczbie jest blisko 115 tys. osób poniżej 18 roku życia. Coraz więcej młodych obywateli dołącza do nowoczesnego cyfrowego społeczeństwa, chcąc mieć wszystkie dokumenty pod ręką.

Szybki pociąg Białystok – Warszawa

PKP Intercity uruchomiły w nowym, obowiązującym od niedzieli rozkładzie jazdy pociąg, który trasę z Białegostoku do Warszawy pokonuje w czasie o ponad 20 minut krótszym niż dotychczasowe. Pociąg trasę pokonuje w 1 godz. i 38 minut i zatrzymuje się tylko na stacji Białystok Zielone Wzgórza. Docelowo jedzie do Łodzi Fabrycznej. Docelowo ma być osiem takich szybszych połączeń dziennie.

Wzrost inflacji

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu wzrosły o 4,3 proc. w ujęciu rocznym, a w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,1 procent. Inflacja rośnie szybciej od prognoz analityków. To skutek m.in. lipcowych podwyżek cen energii oraz cen związanych z dostawami wody i usługami kanalizacyjnymi.

Budżet na 2025 rok. Rząd przyjął projekt ustawy

Rząd przyjął projekt budżetu na 2025 r. Dochody budżetu państwa mają wynieść 632,6 mld zł, limit wydatków został ustalony na 921,6 mld zł, a deficyt budżetu ma nie przekroczyć 289 mld zł. Deficyt budżetu państwa na 2025 r. ma wynieść 7,3 proc. PKB. Wzrost gospodarczy jest planowany na 3,9 proc., a inflacja – średnioroczna – ma wzrosnąć do 5 proc.

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Igrzyska paraolimpijskie?

„Igrzyska paraolimpijskie” to od roku niepoprawne określenie wydarzenia dla osób z niepełnosprawnościami. Tak twierdzi Międzynarodowy Komitet Paralimpijski (IPC), który nakazał zmianę nazwy w Polsce. Obowiązująca nazwa to „paralimpijski”. Co ciekawe, z tym nie zgadza się m.in. Rada Języka Polskiego i podaje mocne argumenty. W języku angielskim termin „paralympic” pochodzi od połączenia przedrostka „para-” (oznaczającego m.in. równoległość) z „olympic”. Oznacza to, że igrzyska te są równoległe do Igrzysk Olimpijskich, co podkreśla równoważność i bliskość obu wydarzeń. Dlaczego zmieniono nazwę? Termin „Paralympic Games” jest powszechnie używany na całym świecie. Używanie zbliżonej wersji w różnych językach ułatwia komunikację międzynarodową i eliminację nieporozumień. Międzynarodowy Komitet Paralimpijski (IPC) preferuje termin „paralympic” i zaleca jego stosowanie we wszystkich językach. Termin paraolimpiada zmieniono z inicjatywy Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl). Zmiany nazwy nie akceptuje Rada Języka Polskiego PAN, która podkreśla, że słowo paraolimpiada było poprawne i lepiej pasuje do języka polskiego, gdzie używane są m.in. takie nazwy jak: parabank czy paradokument. „Nikt nigdy nie zwrócił się do nas z prośbą o opinię o słowie paralimpijski, a gdyby o taką opinię poproszono, to byłaby ona negatywna. Forma paralimpijski jest bowiem błędna. Nie ma takiej instytucji – ani w Polsce, ani za granicą – która by miała prawo wymagać dokonania takich zmian” – napisała w oficjalnym komunikacie Rada Języka Polskiego. Śledzący zmagania sportowców zauważyli jednak, że w telewizji używano formy „paralimpijski”.

NOWINKI PSYCHOLOGICZNE

Czy to na pewno komplement? (II)

Jeśli w czymś towarzystwie nieustannie czujesz się niepewna i speszona, być może padłaś ofiarą neggingu. Jest to technika manipulacyjna polegająca na podkopywaniu poczucia własnej wartości rozmówcy przez rzucanie zakamuflowanych obelg. Psychologowie z Uniwersytetu Karoliny Północnej oraz Alison Wood Brooks i Michael I. Norton z Harvard Business School podzielili je na cztery typy porównań:

- z grupą („Wydajesz się naprawdę miłą osobą... jak na finansistę”),
- z dawnym stanem rzeczy („To cięcie naprawdę wysmukliło ci twarz”),
- z oczekiwaniami („Twój wkład w ten projekt był większy, niż zakładaliśmy”),
- ze stereotypem („Jesteś dość asertywny jak na Azjatę”).

Choć nie zawsze są one wypowiedziane w złej wierze, mogą narobić wiele szkód. Dlaczego niektórzy chcą wyrządzić nam krzywdę w białych rękawiczkach? Zdaniem psychologów zachowanie może być motywowane pragnieniem zamaskowania własnych kompleksów lub podkreślenia nadrzędnego statusu, np. w miejscu pracy czy w związku. Jak jeszcze mogą brzmieć tego typu „komplementy”? Oto kolejne przykłady (dwa wcześniejsze w poprzednim numerze „Roty”):

3. „Jesteś taka ładna, dlaczego wciąż jesteś singielką?”

Życie osobiste to grząski grunt. Niektóre osoby dobrze odnajdują się w codzienności bez „drugiej połówki” i nie spędzają każdego wieczoru na przeglądaniu profili w aplikacjach randkowych. Inni chcieliby mieć u swego boku wiernego towarzysza, lecz mimo starań nie trafiają na właściwą osobę. Przypominanie im o związkowym statusie nie jest najlepszym wyborem na small talk, nawet jeśli jednocześnie wychwalamy ich urodę. Może to zostać odebrane jako sugestia, że problem kryje się gdzieś głębiej, a stworzenie szczęśliwej relacji utrudnia np. ciężki charakter.

4. „Podziwiam, że dajesz sobie radę z taką gromadką dzieci”

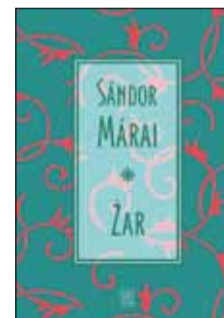
– Ten komplement może być zrozumiany zarówno jako krytyka decyzji reprodukcyjnych drugiej osoby („Masz za dużo dzieci”), jak i przytyk w kierunku zachowania jej pociech („Musisz mieć anielską cierpliwość, żeby z nimi wytrzymać”) – uważa psycholog Susan Henney. Prawdziwe komplementy powinny być pozytywne i budujące. Osoba kierująca się szczerymi pobudkami mogłaby powiedzieć chociażby „Jesteś niesamowitą matką”, aby nie pozostawiać przestrzeni na nieścisłości.

Jak powinno się reagować na dwuznaczne komplementy? Wiele zależy od intencji osoby je wypowiadającej. Tę niekiedy da się odczytać z tonu głosu i mimiki. Pamiętajmy, że jeśli dany obszar jest dla nas szczególnie delikatny, może dojść do nadinterpretacji. Mamy podstawy sądzić, że znieważające słowa są wynikiem braku taktu, a sytuacja nie jest nagminna? W takim razie możemy zwyczajnie zignorować nieprzyjemną część wypowiedzi. W końcu każdemu zdarzy się, że powie coś, co mu ślina na język przyniesie, nie zastanawiając się nad konsekwencjami. W innym wypadku dajmy sobie chwilę do namysłu. Zastanówmy się, jakie odczuwamy emocje. Jeśli przez fałszywą pochwałę doświadczamy złości lub smutku, zwróćmy uwagę swojemu rozmówcy i zakomunikujmy, że odbieramy jego słowa jako nie mile. W ten sposób jasno wyznaczmy granice i od razu wyjaśnimy ewentualne nieporozumienie, zamiast godzinami zaprzętać sobie nim głowę po fakcie. Jeśli w odpowiedzi usłyszymy następny atak, najlepiej będzie zdystansować się od osoby, która wpływa negatywnie na nasz nastrój.

CZYTAM, BO LUBIĘ

Sándor Márai „Żar”

To najstynniejsza książka w dorobku węgierskiego pisarza. Opowiada o męskiej przyjaźni zburzonej przez miłosny trójkąt. Brzmi może nienadzwyczajnie. A jednak. Książka Máraiego to rzecz wyjątkowa. Urzeka językiem, tkliwością i trudną do podrobienia aurą, przez którą chciałoby się posiedzieć z nią przy kominku, w wielkim fotelu, słuchając bijącego w okna wiatru. Węgierski autor, który właśnie „Żar” cenił w swej twórczości najwyżej, doskonale stopniuje napięcie, wprowadzając do opowieści coraz to nowe elementy. Jak to w wielkich powieściach bywa – stawia pytania dotyczące rzeczy największych. I do końca nie daje nam prostych odpowiedzi. Historia dramatu jednostki, starego i zmęczonego życiem Henryka, to jednocześnie uniwersalny obraz ludzkiej psychiki. Dramatyczna opowieść o spotkaniu po latach dwóch przyjaciół, Polaka i Węgra, którzy odkrywają bolesną tajemnicę, dotyczącą zdrady nieżyjącej już żony jednego z nich. Na podstawie książki powstał na Węgrzech film ze znakomitymi kreacjami aktorskimi.

Stronę przygotowała Monika Urbanowicz

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1277

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 10 września 2024 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinktinės 50, p. 501

sute przyjęcie urzędu ministra	obok ambasadora	11	część pleców naukowiec	pan feudalny	1000 kg	6	samiec świni
7			but z cholewką				
zapaśnik w walce byków	5		jon dodatni				posąg
			ruch, zwrot				
			bufet	4			13
prze- starzale czołg	strusie jest największe		sześć juhasów okrycie siwka		14	potocznie nazywany bżem	kulig
zdradził Jezusa	19				dużo drzew maszyna drogowa		
					prze- winienie		
					plywalnia		
głębok na zupę	jadowity pajak		z gondolą				12
			szpitalny pokój				elegancki strój
	2		przetak	3			
60 sztuk zakwita wiosną	zamknięcie w drzwiach		podawany obok wagi		odłam religijny pika, kopia		
zbierany z żołądziami				9		przynęta na haczyku	16
						jadalny skorupiak wytworna kobieta	
1							
zimną na szybie skóra owcy				8	los		
			modrak				17
warszawska rzeka polityczny układ		18			plecionka		
						20	
		10	wolne stanowisko				15

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie - aforyzm A. Reguńskiego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	

Rozwiązanie krzyżówki nr 1276. Słowo leczy smutek.

Nagrodę wylosował Józef Brazis z Suderwy.

Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

Śpiewnik jako zachęta dla młodszych pokoleń

Dokończenie ze s. 1 i wykonywanych przez członków zespołu. W „Śpiewniku z kufierka Sużanianki” znalazło się 30 najpiękniejszych piosenek, opracowanych przez kierowniczkę Margarytę Krzyżewską i wydanych przy pomocy Centrum Kultury w Niemenczynie. Edycja jest swoistym udokumentowaniem muzycznej podróży folklorystycznego zespołu i zawiera nie tylko słowa piosenek, ale też i nuty. Autorzy śpiewnika wyrazili nadzieję, że wydanie „będzie zachętą dla młodego pokolenia do kontynuowania tradycji ludowej, śpiewu, utrwaleniem polskości na Wileńszczyźnie poprzez pieśni naszych rodziców i dziadków, od wieków śpiewanych w rodzinach po polsku”.

Słowo wstępne do unikatowego wydania napisał znany poeta i prozaik Wojciech Piotrowicz, który właśnie z okolic Sużan pochodzi.

Podkreślił on, że tradycja śpiewacza w tym uroczym zakątku Wileńszczyzny, jakim niewątpliwie są Sużany, jest żywa z dziada pradziada, a on osobiście kibicuje „Sużaniance” od pierwszych jej koncertów, życząc dalszych wspaniałych jubileuszy!

W tym uroczystym dniu życzenia jubilatce sypały się niczym z rogu obfitości, a maraton pozdrowień zapoczątkował prezes Związku Polaków na Litwie, europoseł Waldemar Tomaszewski, który zaznaczył, że narody przetrwają i zachowają swą tożsamość przede wszystkim dzięki kulturze. Podziękował zespołankom za to, że swą lokalną kulturę szanują, zachowują i promują. W uznaniu zasług i wspaniałego dorobku artystycznego wręczył na ręce kierowniczkę złoty medal ZPL.

Wtórowała ma postanka na Sejm RL Rita Tamašunienė, która gratulowała zespołowi pięknej drogi, którą członkinie zespołu przeszły wraz ze swą kierowniczką. Przyznała, że od wielu lat z zespołankami

łączą ją więzi prawdziwej i wiernej przyjaźni.

– W mojej pamięci „Sużanianka” istniała od zawsze i mam nadzieję, że tak pozostanie nadal – powiedział German Komarowski, dyrektor Centrum Kultury w Niemenczynie, zaznaczając, że zostawia ona ważny ślad w postaci wydanego wspólnym wysiłkiem śpiewnika. Tadeusz Alanciewicz, starosta gminy sużańskiej, w serdecznych słowach dziękował paniom za rozstawianie Sużan i zaznaczył, że nie jest dziełem przypadku to, że zespół jest traktowany jako wizytówka tej miejscowości. Wtórowali mu goście z zaprzyjaźnionego miasta Pasymia, którzy gratulując „Sużaniance” jubileusz, zaznaczyli, że mieli zaszczyt niejednokrotnie gościć zespół w Polsce, a spotkania te zawsze przebiegały w serdecznej, patriotycznej i podniosłej atmosferze. Życzenia i upominki zespołowi złożył Stanisław Adamajtis, radny Samorządu Rejonu Wileńskiego i mieszkaniec Sużan, Anna Łastowska, prezeska Święciańskiego Od-

działu Rejonowego ZPL oraz choreografka zespołu „Wileńszczyzna” Leonarda Klukowska

Gratulacje jubilatkom złożyli również koledzy „po fachu” – członkowie zespołu „Melodia” z Nowej Wilejki i „Kapela Świętojańska”, która – podobnie jak jubilatki – należą do sużańskiego oddziału Centrum Kultury w Niemenczynie. Muzycy z kapeli nie tylko złożyli muzyczne życzenia, ale też przygrywali jubilatkom podczas koncertu.

Członkiniom „Sużanianki” zaszczytnego jubileuszu gratulowali też sąsiedzi, znajomi i bliscy, życząc bohaterkom święta kolejnych udanych występów na wszystkich scenach i doczekania kolejnych jubileuszy. Dodać należy, że jubileuszowe przedsięwzięcie prowadził Dominik Kuziniewicz, czyli Wincuk Bałbatunszczy, a robił to z właściwym sobie poczuciem humoru i rozbawiona publiczność raz za razem wybuchła śmiechem.

Inf. wł.
Fot. archiwum

Jak mógł szedł z pomocą ludziom

Dokończenie ze s. 1 1921 r. odprawiono w niej pierwsze nabożeństwo. Pod koniec tego roku biskup przystał tu do pracy ks. Stanisława Możejki. W 1925 r. utworzono w Podborzu parafię z wiosek należących dotąd do parafii ejszyskiej, olkienickiej, rudnickiej i butrymańskiej. Pierwszym proboszczem nowej parafii został mianowany ks. Eugeniusz Zasztowt. Zamówił on projekt murowanego kościoła u architekta wileńskiego Jana Borowskiego. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu parafian pod mądrym kierownictwem proboszcza powstała dość szybko nowa świątynia. Trzeba pamiętać, że początek lat 30-tych to był okres wielkiego światowego kryzysu. Nowy murowany kościół 21 X 1934 r. konsekrował metropolita wileński abp Romuald Jałbrzykowski.

Ksiądz proboszcz cieszył się wielkim poważaniem parafian. Wspominali go jako „człowieka

dużej kultury i nieprzeciętnych zdolności, wielkiego erudyty, który był dla wiernych nie tylko czcigodnym duszpasterzem, lecz też nauczycielem”. Ksiądz Zasztowt w Podborzu pracował przez cały czas II wojny światowej. Zapisano o nim, że „wspierał akowców w walce przeciwko okupantom niemieckim oraz ratował z narażeniem życia swoich parafian przed Sowietami” [tu przed partyzantką sowiecką]. Parafia podborska zajmowała obrzeża Puszczy Rudnickiej, a niektóre wsie znajdowały się w głębi lasów. Sytuacja mieszkańców parafii i jej proboszcza w czasie okupacji niemieckiej była bardzo trudna i skomplikowana. Wymownie to scharakteryzował mieszkaniec parafii, Józef Wilkianiec: „Podborze nazywano „Warszawą” – tu Polacy, tu AK miało swój rewir. Tetiańce uchodziły za „Berlin” – tam był posterunek i mieściła się administracja niemiecka. Zaś Wisińca

[wieś w głębi Puszczy Rudnickiej, należąca do parafii Podborze], to już była „Moskwa”. W jej okolicy była ruska partyzantka, a w niej wiele żydowskich rodzin, które ratowały się w puszczańskich ziemiankach od zagłady. Partyzantka ruska była najbardziej kłopotliwa – wiadomo, rodzinom wszystko się przyda, więc „wsio biez razboru brali”. Raz to nawet z setką świec u księdza Zasztowta zarekwirowali, choć do księży było im zabronione iść. Osobiście jeden z dowódców księdza przepraszał, a on na to: „Cóż, trudno, wam trzeba swoje 64 ziemianki oświecać, zatrzymajcie je sobie”. Dowódca postyszawszy liczbę „64” aż zaniemógł. Poszedł liczyć i okazało się: dokładnie 64. Dobry miał wywiad ksiądz.”

Jedną z ukrywających się z rodziną w Puszczy Rudnickiej w okolicach Podborza była Żydówka, Sonya Silber Stizel, która wspomina księdza katolickiego z okolic Pod-

borza. „Po ucieczce z wileńskiego getta Sonya Silber Stizel (ur. 1933) wraz z rodziną ukrywała się w lasach w okolicach Podborza, przemieszczając się z miejsca na miejsce. Sonia przeżyła dzięki pomocy Polaków. Natknęła się na katolickiego księdza, który namawiał swoich parafian do niesienia pomocy Żydom. Uczył Żydów o praktykach katolickich na wypadek, gdyby zostali złapani i przesłuchani”. Tym księdzem był z pewnością ks. Eugeniusz Zasztowt, proboszcz podborski. Do innych parafii było stąd dość daleko.

Partyzanci sowieccy i współpracujący z nimi ukrywający się Żydzi byli zmorą mieszkańców wsi leżących w pobliżu puszczy. Rabowali bowiem i mordowali miejscową ludność. Wielu mieszkańców Podborza i okolicznych wiosek należało do Armii Krajowej i bronili swoich wiosek i rodzin przed rabunkiem przez sowiecko-żydowskich partyzantów

z Puszczy Rudnickiej. Za tę obronę partyzanci sowiecko-żydowscy mścili się na mieszkańcach takich miejscowości. Najgroźniejszy był napad na wieś Koniuchy w parafii Butrymańce 29 I 1944 r., kiedy partyzantka sowiecko-żydowska spaliła wieś i zamordowała około 40 ludzi, w tym małe dzieci. Mieszkańcy tej wsi bronili się bowiem przed rabunkami wspomnianych partyzantów. Podobny los spotkał mieszkańców zaścianka Niewoniańce w parafii podborskiej – 27 IV 1944 r. partyzanci sowieccy spalili wiejskie domy i zamordowali osiem osób.

W takich warunkach duszpasterzował w czasie wojny ks. Zasztowt, i jak mógł szedł z pomocą ludziom. Po śmierci dziekana dekanatu raduńskiego, ks. Bolesława Moczulskiego, w 1947 r. ks. Zasztowt przeszedł na parafię w Ejszyskach; tam w 1963 r. zmarł.

Ks. Tadeusz Krahel

W Solingen była piękna pogoda i festyn...

Mieszkańcy niemieckiego miasteczka Solingen cieszyli się piękną pogodą, jaka im wypadła w miniony weekend. Mieli bowiem u siebie festyn, na którym zamierzali setnie się zabawić z okazji kolejnej rocznicy nabycia praw miejskich przez ich gród. Nagle jednak radosne świętowanie zamieniło się w koszmar... Nie spodziewanie bowiem w tłum bawiących się mieszczan wpadł nożownik, który zaczął z furją atakować zaskoczonych uczestników festynu. Według świadków atakował tak, aby zabić.

Adam

Zachodni Europejczycy sami już nie poznają swych ojczyzn. Nierozsądna polityka migracyjna, szeroko otwarte drzwi, bez należytej kontroli przyjezdnych - i państwa spokojne zamieniły się w takie, gdzie mieszkańcy nie mogą się czuć bezpiecznie.

Marcin

To ostrzeżenie brzmi bardzo poważnie: mała zapalczka wystarczy i beczka prochu wybuchnie.

Janusz

Po każdym zamachu czy ataku terrorystycznym słychać zapewnienia władz, że zrobią wszystko, by w przyszłości takie sytuacje się nie powtórzyły. A niebawem koszmar się powtarza w niemal identycznym scenariuszu...

Przykra prawda

Nobliwi Niemcy są w szoku po tym, co się stało, choć – jak to by nie brzmiało okrutnie – powinni by się już przyzwyczaić. Ataki nożowników pochodzących z obcych kulturowo kręgów stają się nad Renem i Odrą smutną codziennością. Tym razem Syryjczyk zaatakował swych dobrodziejów, którzy dali mu przytułek i możliwość rozpoczęcia nowego życia, bo chciał zemścić się za śmierć muzułmanów w Palestynie, ginących w skutek ostrzału izraelskiego wojska.

A.T.

Obawiam się, że cała Europa siedzi obecnie na beczce prochu. Jak píše autor – zafundowały ją sobie społeczeństwa otwarte chowu Sorosa we Francji, Anglii, Niemczech czy Szwecji, w krajach do niedawna spokojnych i pomyślnych. Dziś rdzenni mieszkańcy tych krajów sami już nie poznają swych ojczyzn. Tam każda większa lub mniejsza impreza jak zwykły festyn miejski, nie mówiąc już o poważnych wydarzeniach w rodzaju Igrzysk olimpijskich jest ogromnym wyzwaniem dla służb tego kraju, które nie zawsze stają na wysokości zadania.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

**Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia?
Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat
i prześlij na adres info@L24.lt,
a my je opublikujemy.**

**Wśród autorów najciekawszych tekstów
rozlosujemy atrakcyjne nagrody!
Świat czeka na twoją historię!**

www.L24.lt info@L24.lt

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim.

Przed 30 laty w Wilnie odbył się Zjazd Założycielski Akcji Wyborczej Związku Polaków na Litwie

Na początku roku 1994 na Litwie została przyjęta, głosami rządzących socjaldemokratów, ustawa o organizacjach społecznych, eliminując Związek Polaków na Litwie z uczestnictwa w wyborach. Zgodnie z ustawą wszystkie organizacje miały do końca roku przekształcić się w partie polityczne bądź pozostać organizacjami społecznymi. Do tego czasu, od roku 1989, Związek Polaków na Litwie był organizacją społeczno-polityczną, co dawało mu prawo uczestnictwa zarówno w życiu społecznym, jak i politycznym.

Wilniuk

Gratulacje z okazji 30 powstania Akcji Wyborczej Polaków na Litwie. Jest to organizacja niezwykle ważna i bardzo potrzebna dla wszystkich Polaków na Litwie!

Janusz

Dziękujemy Bogu i naszym patriotom za polskie ugrupowanie polityczne na Litwie – jedyne poza granicami Polski. I co bardzo istotne – nadzwyczaj skuteczne ugrupowanie. 100 lat naszej polskiej partii AWPL-ZChR!!!

Jerzy

Brawo! Na przestrzeni minionych 30 lat polska społeczność na Litwie ma dzisiaj – w porównaniu z innymi społecznościami polskimi poza granicami Macierzy – najmocniejszą pozycję w świecie.

Anna

Gratuluję i życzę dalszych sukcesów, jednoczenia polskiej społeczności, dbania o nasze interesy, godnego reprezentowania Polaków na Litwie.

cc

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin jest jedyną polską partią parlamentarną na świecie, oczywiście poza granicami Polski. To prawdziwy powód do naszej dumy.

Stan.

Od 30-tu lat AWPL broni z determinacją i licznymi sukcesami polskich interesów, opierając się różnorodnym próbom ocerniania i rozbijania, tak ze strony litewskich nacjonalistów jak i niektórych ich polskojęzycznych pomocników.

Życzę kolejnych owocnych lat

działalności i powodzenia już w październiku podczas wyborów.

Krystyna

Wielkie podziękowania za te wszystkie lata, za podjęty trud zmagania o polskość Wilna i Wileńszczyzny, za wielotorowe wspieranie mieszkańców.

Krakus

Gratulacje i pozdrowienia z Krakowa, a także życzenia pomyślnych bojów wyborczych!

Marcin

Do każdego wyborów AWPL idzie pod hasłem: W jedności siła! Pod sztandarem polskiej partii jest miejsce dla ludzi dobrej woli bez podziału na narodowość, na listach AWPL są więc przedstawiciele innych mniejszości narodowych (Białorusini, Tatarzy czy Rosjanie) ale również także Litwini. Bo nie liczy się władza sama w sobie ani stanowiska, tylko możliwość realizowania programu i pracy na rzecz mieszkańców.

Adam Lutostański

Dziękuję, że jesteście. Zrobiliście świetną robotę przez te 30 lat. Zorganizowaliście się. Polacy na Litwie mają partię, szkoły, media. Jeden naród ponad granicami.

Arek

Przez te wszystkie lata wykonano ogrom pracy dla polskości, dla mieszkańców, dla kraju. Wielkie za to podziękowania.

Antoni

W maju 1994 roku Sejm Litwy przyjął uchwałę, na mocy której prawo udziału w wyborach otrzymują wyłącznie partie i organizacje polityczne. Społeczność polska nieposiadająca własnej partii stanęła przed trudnym zadaniem – zachowania Związku i jednocześnie umożliwienia sobie udziału w życiu politycznym Litwy. W tej sytuacji Zarząd Główny ZPL zwołał 14 sierpnia V Nadzwyczajny Zjazd ZPL. Niedługo przed zwołaniem zjazdu powstała grupa inicjatywna powołania partii polskiej. W skład grupy wchodziło 15 osób. Koordynatorem grupy był Waldemar Tomaszewski. Na zjeździe została przyjęta, jak się okazało, słuszna decyzja: przekształcenia ZPL w organizację społeczną oraz poparcie starań grupy inicjującej utworzenie partii powołanej pod nazwą Akcja Wyborcza ZPL. W ciągu

dwóch tygodni przy aktywnej pracy struktur ZPL udało się zebrać 739 podpisów założycieli, przygotować program i statut przyszłej partii oraz przeprowadzić 28 sierpnia Zjazd Założycielski AWZPL. Wreszcie 23 października, po spełnieniu ultimatywnego żądania litewskiego Ministerstwa Sprawiedliwości usunięcia z nazwy wyrazu „Związek”, została zarejestrowana Akcja Wyborcza Polaków na Litwie.

Renata M.

AWPL realizowała założenia statutowe i programowe stając do wyborów różnego szczebla – od samorządowych poprzez parlamentarne aż do europejskich. Od roku 1995 aż do dziś AWPL zyskuje absolutną większość mandatów radnych w samorządach rejonu wileńskiego i sołectniczego oraz zdobywa znaczące poparcie i mandaty radnych w mieście Wilnie, Wisagini, rejonach trockim, święciańskim, szyrwinckim. Od roku 1996 nieprzerwanie ma postów w parlamencie litewskim, a w latach 2012-2020 – własny klub parlamentarny. Od 2009 roku w wyborach do Parlamentu Europejskiego zdobywa mandat europościa.

O.J.

W ciągu całego okresu swego istnienia AWPL stoczyła wiele batalii w obronie interesów mniejszości polskiej i innych na Litwie, wiele z nich było zwycięskich. Często organizowała wiece protestacyjne w obronie polskiej oświaty, języka i ziemi. Wspólnie ze Związkiem Polaków na Litwie i Stowarzyszeniem Szkół Polskich „Macierz Szkolna” przeprowadziła cały szereg akcji w obronie oświaty i praw mniejszości narodowych.

T.

Na VIII zjeździe Akcji Wyborczej Polaków na Litwie 7 maja 2016 roku została podjęta decyzja o poszerzeniu i uzupełnieniu nazwy partii. 16 czerwca 2016 oficjalnie została zarejestrowana w Ministerstwie Sprawiedliwości. Od tego czasu partia nosi nazwę Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin i jest jedyną polską partią parlamentarną na świecie poza granicami Polski. Obecnie do AWPL-ZChR należy 2077 członków.

Samorząd Rejonu Wileńskiego przedstawił sprawozdanie z działalności za rok 2023: asfaltowano kolejne drogi, dbano o oświatę, zarządzano gospodarką i przestrzeniami publicznymi

W piątek na posiedzeniu Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego mer Robert Duchniewicz przedstawił zbiór sprawozdań rocznych Samorządu za rok 2023. Składa się on z działalności Samorządu, wykonania budżetu i rocznych sprawozdań finansowych. Zdaniem mera w zeszłym roku celem było zachowanie tego, co dobre i wprowadzenie innowacji tam, gdzie jest to potrzebne, a przez cały ten czas cel zasadniczy pozostał ten sam – poprawa jakości życia społeczności rejonu wileńskiego.

W wyniku cyberataku na Samorząd Rejonu Wileńskiego pod koniec ubiegłego roku, dużo czasu zajęło przywrócenie i zebranie utraconych danych, najwięcej czasu poświęcono na zebranie materiału potrzebnego do sprawozdań finansowych. Jednak, jak podkreśla R. Duchniewicz, pomimo skomplikowanych i nieoczekiwanych przeszkód zewnętrznych, udało się zebrać wszystkie istotne dane do zestawu sprawozdań.

„Ustawa o samorządzie terytorialnym stanowi, że mer odpowiada przed radą i społecznością za działalność swoją i Samorządu. W 2023

roku rozpoczęliśmy zmiany w naszym Samorządzie. Jednocześnie był to okres rozwoju, zarządzania,

ciągłości udanych projektów, planowania, wyzwań i wspólnych wysiłków rejonu wileńskiego” – mówi R. Duchniewicz.

Mer zauważa, że zwiększanie dostępu do edukacji i jej jakości, porządkowanie i rozwój infrastruktury dróg i ulic, dbałość o czyste i bezpieczne środowisko, przyciągnięcie inwestycji, poprawa usług społecznych i zdrowotnych, tworzenie przestrzeni dla kultury, turystyki, rekreacji i aktywnego spędzania czasu wolnego, zorganizowanie

tych działań, a nawet odnowienie planu generalnego terenu samorządu rejonu wileńskiego – to tylko

część tego, na czym skupiono się w zeszłym roku.

R. Duchniewicz cieszy się, że budżet dochodów Samorządu stale rośnie, zwiększała się liczba mieszkańców, pomyślnie kontynuowano lub zakończono ważne projekty, np. kontynuowano budowę Żłobka-Przedszkola w Wielkiej Rzeszy, otwarto zmodernizowaną Szkołę Sztuk Pięknych w Rudominie, dwór w Glinciskach.

W porównaniu z poprzednimi latami w wielu miejscach wzrosły

wskaźniki osiągnięć w różnych dziedzinach. Dużo uwagi i troski poświęca się poprawie infrastruktury dróg i ulic, dlatego w ubiegłym roku wyasfaltowano więcej dróg żwirowych, wzrosła także liczba wydarzeń kulturalnych, wzrosła podaż programów nieformalnej edukacji dzieci, zarejestrowano więcej działających gospodarstw rolnych niż w 2022 r.

W zeszłym roku podjęto wiele nowych inicjatyw, które w Samorządzie zastosowano po raz pierwszy. Podpisano umowy o współpracy z uniwersytetami litewskimi, przewidziano rekompensaty rodzicom, których dzieci nie dostały miejsca w państwowych przedszkolach, zatwierdzono przyznawanie premii celująco uczącym się uczniom rejonu oraz maturzystom, którzy zdali państwową maturę z wynikiem 100, wybory sołtysów odbywały się drogą elektroniczną, a także mieszkańcy byli zaangażowani do zgłaszania pomysłów na różne projekty.

Mer podkreśla, że w ubiegłym roku włożono wiele pracy, aby usprawnić działalność administracji samorządu i podległych mu spółek, takich jak „Nemenčinės komunalininkas” i „Nemėžio komunalininkas”,

a także obniżyć koszty ich funkcjonowania. W 2023 roku rozpoczęły się przygotowania do konkursów dla nowych kierowników owych spółek.

Oprócz tego w sprawozdaniu zaprezentowano najważniejsze prace wykonane i zaplanowane na rok 2024.

R. Duchniewicz dziękuje pracownikom administracji samorządu, gmin, podległym spółkom i instytucjom, radnym, mieszkańcom i wszystkim, którzy przyczynili się do pomyślnego funkcjonowania Samorządu, współpracują, tworzą postęp rejonu wileńskiego i zapraszają do dalszego działania.

Zapoznać się ze sprawozdaniem z działalności Samorządu za rok 2023 można tutaj: <https://vrsla.lt/pl/sprawozdanie-z-dzialalnoci-za-rok-2023/1459>.

Także:

Zestaw sprawozdań z wykonania budżetu 2023 r.: <https://vrsla.lt/administracine-informacija/budzeto-vyklydymo-ataskaitu-rinkiniai/436>

Zestaw sprawozdań finansowych 2023 r.: <https://vrsla.lt/administracine-informacija/finansiniu-ataskaitu-rinkiniai/668>

(S-3554)

Święto jednoczące

DOŻYNKI
REJONU WILEŃSKIEGO
2024

14 WRZEŚNIA

W PARKU W SKOJDZISZKACH

PROGRAM:

12.00	Msza św. dziękczynna w intencji rolników oraz za pomyślne zbiory
13.00	Uroczyste otwarcie Dożynek Wręczenie nagród dla najlepszych rolników
14.00	Występy zespołów artystycznych
15.50	Kapela „SUTARAS”
16.30	Ewelina Saszenko

Ponadto na Państwa będą czekały gościnne zagrody gmin rejonu wileńskiego, kiermasz sztuki ludowej i tradycyjnych specjalów, edukacja etno-sportowa, atrakcje dla dzieci i in.

wszystkie narody

Organizatorzy

(S-3555)

KOCHAĆ WILNO
PO POLSKU

KONCERT
Z OKAZJI 35-LECIA ODDZIAŁU
MIEJSKIEGO ZWIĄZKU POLAKÓW
NA LITWIE

21 WRZEŚNIA
POCZĄTEK O 15.00
W DOME KULTURY
POLSKIEJ W WILNIE

CZĘKA NA PAŃSTWO TANEC:
- DEGUSTACJA KUCHNI POLSKIEJ
- WYKŁAD HISTORICZNO-OGYDZISTY

„WILIA”, „WILENKA”,
„STO UŚMIECHÓW”, „OJCOWIZNA”,
„MELODIA”, „GRZEGORZANIE”,
„FOLK VIBES”, „ŻELAZNY
WILK”, „KAPELA WILEŃSKA”,
„KAPELA ŚWIĘTOJAŃSKA”,
AGNIESZKA JANKIEWICZ,
SOFIJA PLISKO, BOŻENA KRASIŁOWA
Z ZESPOŁEM
ZBIGNIEW SINKIEWICZ Z ZESPOŁEM

Wileński Oddział Miejski Związku Polaków na Litwie zaprasza na koncert z okazji 35-lecia istnienia "Kochać Wilno po polsku".

Koncert odbędzie się 21 września w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Początek o godzinie 15.00.

Wystąpią: "Wilia", "Wilenka", "Sto Uśmiechów", "Ojcowizna", "Melodia", "Grzegorzanie", "Folk Vibes", "Żelazny Wilk", "Kapela Wileńska", "Kapela Świętojańska", Agnieszka Jankiewicz, Sofija Plisko, Bożena Krasitowa z zespołem oraz Zbigniew Sinkiewicz z zespołem.

Na gości czeka także: degustacja kuchni polskiej, wesołe miasteczko dla dzieci.

Wstęp wolny.

✝ „Na ziemi wszystko się skończyło, teraz wszystko się zacznie w niebie”

Bł. Jan XXIII

Podzielamy ból, żal i smutek oraz składamy szczerze wyrazy współczucia Jarosławowi BACEWICZOWI i Alicji WYSZYŃSKIEJ z powodu odejścia do wieczności ukochanej Mamy. Niech Jej świeci światłość wiekuista.

Rodzina Jaśkiewiczów

DOŻYNYKI

Sołeczники 2024

15 września

Godz. 11.00 - 20.00 Wystawa stoisk dożynkowych, kiermasz sztuki ludowej, rękodzieła i ekologicznych produktów regionalnych, warsztaty edukacyjne, wesołe miasteczko, przestrzeń młodzieżowa

Godz. 12.00 **MSZA ŚWIĘTA**

Godz. 13.15 **UROCZYSTE OTWARCIE DOŻYNEK**
Poświęcenie chleba i wienców dożynkowych
Obrazek dożynkowy w wykonaniu zespołów rejonu sołecznickiego
Konkurs „Rolnik Roku”

Godz. 14.00 **KONCERT**
Zespół Pieśni i Tańca „Sołeczanie”
Orkiestra dęta i zespół taneczny
Szkoły Sztuk Pięknych im. St. Moniuszki w Sołecznikach

Godz. 14.50 Konkurs „Najładniejsza zagroda miejska, wiejska”

Godz. 15.00 **Koncert piosenek z polskich filmów i seriali „KOCHAM POLSKIE KINO”**
Solisci: Anna Lasota, Olga Szomańska, Jakub Milewski, Mateusz Ziółko
Orkiestra Kameralna pod kierownictwem Marka Lipskiego prowadzący koncertu Łukasz Nowicki

Godz. 16.10 Konkurs „Najładniejsze stoisko i wieniec dożynkowy”

Godz. 16.30 **ALICJA MAJEWSKA I WŁODZIMIERZ KORCZ**
kwartet smyczkowy

Godz. 17.30 **VAIDAS BAUMILA**

Godz. 19.00 **BRATHANKI**
prowadzący **NOMEDA MARČĖNAITĖ**
dożynek **MIROSLAW RIEDEL**

Z całego serca

* W Dniu Wyjątkowego Pięknego Jubileuszu Kochanej Mamusi, Babci, Prababci i Teściowej **Janinie GIECZEWSKIEJ** życzymy:
Niech uśmiech nigdy nie znika z twarzy,
a oczy zawsze błyszczą radością.
Niech serce nigdy nie przestaje bić w rytm miłości,
a dusza pozostaje młoda i pełna pasji.
Twoja mądrość, doświadczenie
i miłość są dla nas cennym darem,
za który jesteśmy Ci wdzięczni.
Życzymy, abyś przez kolejnych 100 lat
mogła dzielić się z nami tym, co najlepsze!

Rodzina

* Szanownej Pani **Janinie GIECZEWSKIEJ**, która 6 września 2024 r. obchodzi setne urodziny, życzymy zdrowia, szczęścia i ciepła w sercu na kolejne lata. Niech Panią energia nie opuszcza, aby mogła realizować wszystkie swoje plany. Niech harmonia wypełnia Pani dni dając siłę i wewnętrzny spokój. Niech wdzięczność i radość będą Pani codziennymi towarzyszami. W Dniu Urodzin pragniemy podziękować za wszystkie lata pełne wsparcia i mądrości.

Zarząd i członkowie Koła „Rodzina Sybiracka”

* Z okazji Dnia Urodzin **Teresie CHMIELEWSKIEJ** składamy najpiękniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności, w każdej chwili moc radości oraz spełnienia wszystkich marzeń.

Rektor Ryszard Kuźmo i słuchacze PUTW

Z okazji Imienin **Bronisławie Wojnicz** i **Reginie LESZCZYŃSKIEJ** składamy najserdeczniejsze życzenia:

niech Wam każdy dzień rozbłyśnie nową nadzieją i dobrym nastrojem.

Niech odejdą smutki, troski i nastają dni radosne.

Te życzenia skromnie ułożone, ale dla Was przeznaczone.

Rektor Ryszard Kuźmo i słuchacze PUTW

Czytanie „Fraszek” Jana Kochanowskiego w ramach Festiwalu Radviliada w Kiejdanach

Wyjątkowe wydarzenie

W sobotę, 7 września 2024 roku, o godzinie 16.00 odbędzie się Czytanie Sceniczne „Fraszek” Jana Kochanowskiego w języku litewskim w ramach Festiwalu Radviliada w Kiejdanach, który poświęcony jest historii Kiejdan i książąt Radviliłów.

2. edycja czytania powiązana jest z wydaniem Fraszek Jana Kochanowskiego w języku litewskim w 2023 roku, będącego wynikiem współpracy Instytutu Adama Mickiewicza z Litewskim Instytutem Książki i Folkloru i Muzeum Regionalnym w Kiejdanach.

Jan Kochanowski – wybitny twórca okresu Renesansu – na Litwie był obecny jako jeden z sekretarzy króla Augusta Zygmunta. Towarzyszył mu w podróżach do Wilna, ale również był gościem wojewody wileńskiego Mikołaja Radviliłła w podwileńskich wów-

czas Bujwidziskach. Kochanowski pisał po łacinie i po polsku, a Litwini przez wiele wieków posługiwali się tymi językami bardzo dobrze, czytali i doceniali poezję Poety. Z biegiem historii Obojga Narodów Litwini tworzyli, czytali i pisali tylko po litewsku, dlatego twórczość Kochanowskiego była chwilowo zapomniana. Obecne czasy to zmieniły, ponieważ literatura Kochanowskiego jest tłumaczona język litewski i cieszy się coraz większym zainteresowaniem.

„Praca z utworami Kochanowskiego – a przełożonych zostało, wliczając motto, 320 (!) fraszek – stanowiła nie lada wezwanie. Niektóre fraszki są napisane językiem bezpośrednim. Inne mają jednak drugie dno i wielopiętrową konstrukcję” – podkreśla Regina Kożeniauskienė, tłumaczka tekstów.

Zbiór poezji Jana Kochanowskiego, zawarty w trzech księgach, obejmuje ponad 300 utworów, które zostały opatrzone wstępem i obszernymi komentarzami tłumaczki, a także objaśnieniami dotyczącymi nazw. Charakter tego dzieła jest niezwykle zróżnicowany – obok żartobliwych i frywolnych utworów znajdują się również teksty refleksyjne. Wybitny humanista był auto-

rem przejętego z języka włoskiego terminu fraszka i wprowadził ten typ utworu do literatury polskiej.

„Instytut Adama Mickiewicza serdecznie zaprasza wszystkich miłośników literatury na wyjątkowe wydarzenie, jakim jest Czytanie Sceniczne „Fraszek” autorstwa Jana Kochanowskiego, które odbędzie się w 7 września br. w Kościele ewangelicko-reformowanym, w którego podziemiach znajduje się mauzoleum Radviliłów” – podkreśla Olga Wysocka, dyrektorka Instytutu Adama Mickiewicza.

Za koncepcję wydarzenia oraz reżyserię odpowiedzialny jest Jarosław Kilian, reżyser teatralny, który do udziału zaprosił cenionych litewskich aktorów: Birute Mar oraz Vladasa Bagdonasa. Oprawę muzyczną towarzyszącą czytaniu performatywnemu stworzyła prof. Maria Pomianowska wraz z polsko-litewskim zespołem muzyki dawnej: Aleksandrą Kauf-Tyrałą (fidele klimanowe, śpiew), Anną Klimczyk (fidele klimanowe, śpiew), Aistė Bružaitė (kokle) oraz Saulius Petreikis (multiinstrumentalista).

Partnerzy: Festiwal Radviliada w Kiejdanach, Muzeum Regionalne w Kiejdanach, Instytut Adama Mickiewicza, Instytut Polski w Wilnie.

Kubica w elitarnym gronie

Zespół AF Corse którego kierowca jest Robert Kubica wygrał w klasie Hypercar 6-godzinny wyścig długodystansowych mistrzostw świata WEC (World Endurance Championship) na torze w amerykańskim Austin. Kubica jest teraz trzecim kierowcą wyścigowym na świecie, który triumfował w F1 i WEC.

Gole reprezentantów Polski

Krzysztof Piątek strzelił trzy gole, a Robert Lewandowski i Przemysław Frankowski po jednym w spotkaniach ligowych swoich drużyn w miniony weekend. To piłkarze powołani przez Michała Probiezera na wyjazdowe mecze najwyższej dywizji Ligi Narodów ze Szkocją i Chorwacją.

Triumf Leclerca

Monakijczyk Charles Leclerc z zespołu Ferrari wygrał wyścig Formuły 1 o Grand Prix Włoch na torze Monza, 16. rundę mistrzostw świata. To jego siódmy triumf w karierze. Drugie miejsce zajął Australijczyk Oscar Piastri, a trzeci Brytyjczyk Lando Norris (obaj McLaren).

Sukces Wiktorii

Wiktoria Gadajka została wicemistrzynią świata junierek w biegu na 400 metrów przez płotki. W ostatnim dniu rywalizacji w Limie zawodniczka z Radomia wynikiem 56,87 poprawiła rekord Polski do lat 20. W sztafetach 4x400 m zarówno kobiet, jak i mężczyzn biało-czerwoni uplasowali się tuż za podium.

Grad medali w Pradze

W zakończonych w sobotę w Pradze mistrzostwach Europy juniorów w szachach klasycznych reprezentanci Polski wywalczyli sześć medali: trzy złote, srebrny i dwa brązowe. Licząc te zdobyte wcześniej w rapidzie i blitzu, biało-czerwoni sięgnęli w sumie po 27 krążków.

Niesamowity trzynastolatek

Spory sukces odniósł w indyjskim Bangalore 13-letni Michał Szubarczyk zdobywając złoty medal mistrzostw świata do lat 21 w snookerze. W decydującym o tytule pojedynku Polak pokonał starszego siedem lat Niemca Alexandra Widaua.

Biało-czerwoni powiększyli dorobek medalowy na Paraolimpiadzie

Dwa złota Kamila Otowskiego

Zbigniew Maciejewski wywalczył brązowy medal igrzysk paraolimpijskich w kolarskim wyścigu na czas kategorii C1. To jedenaste miejsce na podium biało-czerwonych w paryskiej imprezie.

Na trasie 14,1 km w Clichy-sous-bois triumfował Hiszpan Rocardo Ten Argiles uzyskując wynik 20.39,53. Drugie miejsce ze stratą 38,61 do triumfatora zajął Michael Tauber. Polak przegrał z Niemcem zaledwie o 0,81 s. Dotychczas reprezentanci Polski zdobyli w paryskiej paraolimpiadzie 11 medali: trzy złote, trzy srebrne oraz pięć brązowych.

We wtorek, 3 września, srebro w pchnięciu kulą w klasie F34 wywalczyła Lucyna Kornobys, a Marek Dobrowolski zdobył brązowy medal igrzysk paraolimpijskich w strzelaniu z karabinu dowolnego, trzy postawy, 50 metrów (klasa R7). Kinga Dróżdź i Michał Dąbrowski to kolejni polscy paraolimpijczycy, którzy stanęli na podium igrzysk paraolimpijskich w Paryżu. Dąbrowski złoto w kategorii B miał na wyciągnięcie ręki – w finale przegrał z najlepszym trzy lata wcześniej w Tokio Chińczykiem Yanke Fengiem jednym trafieniem – 14:15. Dróżdź w finale rywalizacji szablistek uległa Chince Haiyan Gu 10:15, a więc polscy szabliści na wózkach musieli zadowolić się srebrnymi medalami.

Co najmniej srebrny medal zapewniła sobie również tenisistka stołowa

Patryk Chojnowski w Paryżu wywalczył dwa medale i znacznie przyczynił się do powiększenia dorobku biało-czerwonych

Bohaterem polskiej reprezentacji paraolimpijczyków jest Kamil Otowski, który wywalczył dwa medale z najcenniejszego kruszcu

Natalia Partyka, pokonując w półfinale klasy WS10 Tajwankę Shiao Wen Tian 3:2 (11:6, 11:5, 8:11, 12:14, 11:8). Finał został rozegrany w środę. Miejsce na podium zagwarantował sobie także kolejny przedstawiciel tej dyscypliny sportu Rafał Czuper (MS2) po zwycięstwie nad Włochem Federico Crosarą 3:1 (11:6, 12:14, 11:3, 11:4).

We wtorek awans do finału singla w kategorii MS10 wywalczył Patryk Chojnowski. Jego przeciwnikiem był Francuz Mateo Boheas, którego pokonał 3:1 (11:8, 11:4, 9:11, 11:9). To drugi medal Polaka w Paryżu. Poprzednio wywalczył tytuł mistrzowski w deblu w parze z Piotrem Grudniem w kat. MD18. Pojedynek Chojnowskiego z Boheasem był formą rewanżu dla Francuza za finał poprzedniej paraolimpiady. W Tokio Polak wygrał 3:0. Chojnowski w dorobku ma m.in. złoty medal w singlu zdobyty w igrzyskach paraolimpijskich w Londynie, zaś po srebro sięgnął w Rio de Janeiro.

Dwa złote zdobył pływak Kamil Otowski na 50 i 100 m st. grzbietowym (S1). Na najwyższym stopniu podium stanęli także tenisiści stołowi Patryk Chojnowski i Piotr Grudzień w deblu (MD18). Srebrny wywalczyła wspomniana Lucyna Kornobys w pchnięciu kulą (F34), a brązowe, oprócz strzelca Dobrowolskiego, wywalczyli: Lech Stoltman w pchnięciu kulą (F55), tenisiści stołowi Karolina Pęk i Piotr Grudzień w mikście XD17 oraz w deblu Pęk i Natalia Partyka (WD20).

Wystartowała piłkarska Liga Narodów

Atrakcyjni przeciwnicy biało-czerwonych

Od czwartku do wtorku rozegrane zostaną pierwsze dwie kolejki czwartego sezonu piłkarskiej Ligi Narodów. Polskę czekały wyjazdowe potyczki ze Szkocją i Chorwacją w grupie A1, w której zagra też Portugalia. Uwagę zwracają szlagiery Francja – Włochy oraz Holandia – Niemcy.

Biało-czerwoni, którzy w poprzedniej edycji zajęli trzecie miejsce w swojej grupie najwyższej dywizji, dzięki czemu się w niej utrzymali, rozpoczęli rywalizację w czwartek od meczu ze Szkocją w Glasgow, a trzy dni później zmierzą się z Chorwacją w Osijeku. Pierwszy mecz z Portugalią – triumfem inauguracyjnej edycji LN – podopieczni selekcjonera Michała Probiezera rozegrają 12 października w Warszawie.

Biało-czerwonych czeka spore wyzwanie. Chorwacja w poprzedniej edycji LN wystąpiła w Final Four, gdzie w meczu o pierwsze miejsce uległa dopiero w rzutach karnych Hiszpanii. Piłkarze trenera Zlatko Dalica latem nie popisali się jednak w mistrzostwach Europy, z których – podobnie jak Polacy i Szkoci – odpadli w fazie grupowej.

Portugalia dotarła w Euro 2024 do ćwierćfinału, w którym uległa Francji po rzutach karnych, ale wcześniej z trudem wyeliminowała Słowenię, także po konkursie „jedenastek”. To jednak wciąż jedna z najsilniejszych drużyn Starego Kontynentu, a w jej szeregach nie zabraknie Cristiano Ronaldo. Tytułu bronić będzie reprezentacja Hiszpanii, która w lipcu po raz czwarty w historii wywalczyła mistrzostwo Europy i została pod tym względem rekordzistą. Jej rywalami w grupie A4 będą Dania, Szwajcaria i Serbia.

Grupę A2 tworzą Włochy, Belgia, Francja i Izrael, a w A3 znalazły się: Holandia, Węgry, Niemcy oraz Bośnia i Hercegowina. To właśnie w tych grupach dojdzie do najciekawszych wrześniowych spotkań – w piątek Francja podejmie w Paryżu Włochy, a w poniedziałek – Belgię, natomiast we wtorek w Amsterdamie Holandia zmierzy się z Niemcami.

W tym sezonie LN w najwyższej dywizji zabraknie m.in. reprezentacji Anglii, która niespodziewanie spadła w poprzedniej edycji szczebel niżej. Wicemistrzowie Europy zagrają w grupie B2 z... Finlandią, Irlandią i Grecją.

Dywizje A, B i C składają się 16 drużyn, tworzących cztery grupy czterozespołowe, a teoretycznie najsłabsza dywizja D – z sześciu zespołów przydzielonych do dwóch grup po trzy drużyny. Faza grupowa odbędzie się jesienią tego roku. Rozpocznie się 5-7 września, a zakończy (6. kolejka) - 17-19 listopada.

Pomiędzy poszczególnymi dywizjami od początku obowiązywały zasady awansów i spadków, ale UEFA wprowadziła przed tą edycją pewne zmiany. Liga Narodów została rozszerzona o zaplanowaną na marzec 2025 fazę

Kapitan biało-czerwonych Robert Lewandowski jest w doskonałej formie strzeleckiej i to on będzie filarem i nadzieją polskiej kadry, która powinna wreszcie pokazać na co ją stać

pucharową i barażową. To ma zapewnić ciągłość między kończącą się jesienią fazą grupową i turniejem Final Four, rozgrywanym ponad pół roku później. Zwycięzcy i wicemistrzowie grup najwyższej dywizji wezmą udział w ćwierćfinałach (20-25 marca), a zwycięzcy tych dwumeczów zakwalifikują się do Final Four.

Drużyny z trzecich miejsc w grupach dywizji A i wicemistrzowie grup dywizji B, podobnie jak zespoły z trzecich miejsc w grupach dywizji B i wicemistrzowie grup dywizji C, rozegrają mecze barażowe o awans/spadek.

Zespoły, które zajmą czwarte miejsce w dywizjach A i B, automatycznie spadną – odpowiednio – do dywizji B i C. Natomiast dwie najgorsze drużyny spośród czwartych miejsc w dywizji C spadną do dywizji D.

Turniej Final Four – półfinały, a potem mecze o pierwsze i trzecie miejsce – zaplanowano na 4-8 czerwca 2025 roku. Gospodarzem będzie jeden z jego uczestników. Biało-czerwoni występują od początku istnienia LN w najwyższej dywizji. Jeszcze nigdy nie awansowali do Final Four. W pierwszej edycji zajęli ostatnie miejsce w swojej grupie, ale nie spadli dzięki poszerzeniu tej dywizji w następnej edycji z 12 do 16 drużyn.